

Årsredovisning

2023

Innehåll

Förord	4
MFoF:s uppdrag, instruktion och organisation	5
Mål och indikatorer	9
Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	10
Digitalisering	13
Energi/hållbarhet	14
Regeringsuppdrag under året	16
Remisser 2023	18
Statliga utredningar 2023	18
MFoF 2023 i siffror	19
Myndighetens resultatredovisning 2023	20
Omvärldsanalys och kunskapsarbete	21
Rättssäkerhetsarbete	23
Myndighetens kommunikation	24
Jämställdhet och jämställt föräldraskap	27
Hbtqi-strategisk myndighet	29
Barnets rättigheter	29
Intersektionell kompetens	30
Agenda 2030	30
Officiell statistik	31
Resultatredovisning, verksamhetsområden	32
Föräldrastöd	34
Familjerätt	44
Familjerådgivning	52
Internationella adoptioner	58
Intäkter och kostnader 2023	71
Finansiell redovisning 2023	74
Resultaträkning	75
Balansräkning	75
Anslagsredovisning	77
Tilläggsupplysningar och noter	79

Per Bergling

Generaldirektör

Förord

Utökade uppdrag och viktiga justeringar

Året har präglats av ett stort politiskt intresse för frågor om familjer och barn, inte minst att säkerställa att alla barn får en trygg uppväxt, fri från våld, och förebygga rekrytering till kriminalitet. Detta har också inneburit att myndigheten fått betydligt större uppmärksamhet och flera nya uppdrag.

Ett av dessa är att förmedla 375 miljoner kronor till kommuner och regioner för att stärka både det generella och det brottsförebyggande föräldraskapsstödet över hela landet. Nästan alla landets kommuner och samtliga regioner har också valt att ta del av denna satsning. Vi har också fördelat drygt fem miljoner kronor för förebyggande av hedersrelaterat våld.

Nya uppdrag och fortsatt tillväxt har föranlett viktiga justeringar av myndighetens organisation, arbetsordning och arbetsformer. Den nya organisationen har en stab som fokuserar på strategi och verksamhetsutveckling samt avdelningar för verksamhetsstöd, kunskapsproduktion samt myndighetsutövning och beslut. Vi tror att dessa förändringar kommer att göra det lättare att bygga kompetens och kapacitet, anpassa organisation och resurser till aktuella behov samt säkerställa kvalitet.

Vi har också genomfört en systematisk undersökning av våra målgruppers uppfattning om myndigheten och dess prestation. Resultatet visar att yrkesverksamma inom offentlig förvaltning anser oss vara både tillförlitliga och tillgängliga, men att det också finns områden där vi ännu tydligare kan anpassa information och kanalval till målgruppers specifika behov och kontext. Dessa insikter tar vi fasta på och jobbar vidare med. Vi kommer också att fördjupa vårt målgruppsarbete för att säkerställa att myndighetens växande skara av intressenter har tillgång till relevant och användbart stöd.

Vi har även kommit en bra bit på väg i en översyn av myndighetens mål, hur vi styr mot dessa och hur vi bedömer våra resultat. De första manifestationerna av detta arbete finns i denna årsredovisning. Ännu mer kommer att synas i 2024 års verksamhetsplanering. Denna viktiga process syftar till att göra verksamhetslogik till en självklar och tydlig utgångspunkt för allt vi gör.

En kunskapsmyndighet med familjefrågor som uppdrag och barnens bästa i fokus

Enligt förordning (2017:292) med instruktion för Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd samlar och tillgängliggör MFoF den senaste kunskapen inom föräldraskapsstöd, familjerådgivning och den familjerätt som omfattas av kommuners socialtjänst.

Detta arbete omfattar bland annat framtagandet av föreskrifter, allmänna råd och verktyg för:

- Barns vårdnad, boende och umgänge
- Fastställande av faderskap och föräldraskap
- Samarbetssamtal som sker på uppdrag av domstol
- Föräldraförberedelse, medgivande-utredning och stöd till barn och föräldrar vid internationell adoption

MFoF ansvarar även för auktorisation och tillsyn av svenska adoptionsorganisationer för att säkerställa att internationella adoptioner av barn till Sverige sker enligt lag och på ett etiskt godtagbart sätt.

Dessutom hjälper myndigheten adopterade med samtalsstöd och vägledning vid ursprungssökning, ansvarar för den officiella statistiken för familjerätt och familjerådgivning samt samråder med andra myndigheter och organisationer inom sitt område.

Vad gäller internationella adoptioner är MFoF centralmyndighet enligt Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner. MFoF ska bevaka den internationella utvecklingen på området, samla annan information rörande adoption av utländska barn samt följa områdets kostnadsutveckling. Vidare ska MFoF fördela statsbidrag till auktoriserade adoptionsorganisationer och riksorganisationer för adopterade.

Myndighetens målgrupper

MFoF:s huvudmålgrupper är yrkesverksamma och beslutsfattare i kommuner, regioner och det civila samhället samt i ökande grad familjer och enskilda personer.

Hela myndighetens verksamhet genomsyras av barnets rättigheter som de uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Myndigheten arbetar också för jämställdhet och ett jämställt föräldraskap.

Ny organisation och arbetsordning

En analys av hur myndigheten skulle kunna anpassa verksamheten till nya uppdrag och leverera både effektivitet och kvalitet över tid påbörjades under 2022. Ett förslag presenterades i maj 2023 och därefter följde en risk- och konsekvensanalys under ledning av myndighetens leverantör av företagshälsovård (Falck) och med medverkan av myndighetens skyddsombud. Den nya organisationen och arbetsordningen trädde i kraft den 1 september 2023.

Denna nya organisation innebär att bärande funktioner koncentreras till separata avdelningar. Myndighetsstaben har nu ett tydligt ansvar för strategiska frågor, verksamhetsutveckling och ledningsstöd. Den nya stabsjuristen har en viktig kvalitetssäkrande funktion. Avdelning 1 fokuserar på kunskapsproduktion för alla verksamheter. Avdelning 2 sköter verksamhet som avser myndighetsutövning och beslut.

Många beslut som tidigare togs av myndighetens chefsjurist tas därför nu antingen av avdelningschef eller kvalificerade utredare. Avdelning 3 samlar viktiga verksamhetsstödjande funktioner såsom administration, kommunikation och omvärldsbevakning.

Den nya organisationen och arbetsordningen har endast varit på plats i några månader, men vår bedömning är att dessa förändringar ger myndigheten en betydligt bättre förmåga att hantera en växande och mångfacetterad uppdragsportfölj, samt möter nya målgruppers varierande behov.

Insynsråd

Generaldirektör

MFoF:s insynsråd

MFoF är en enrådighetsmyndighet och har ett insynsråd. Generaldirektören är ordförande i insynsrådet och håller rådet informerat om verksamheten. Insynsrådet tillgodoser behovet av en demokratisk insyn och medborgerligt inflytande. Insynsrådet är även rådgivande till generaldirektören men har ingen beslutande funktion.

Ledamöter under året har varit:

- Anna Dorrian Werner, påverkansansvarig och barnrättsjurist, Barnens rätt i samhället (BRIS).
- Jonas Trolle, chef för Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE). Leder utredningen Dir. 2022:86 gällande förbättrad säkerhet i skolan. Styrelseledamot i Sandtroll AB.

- Lina Blombergsson, avdelningschef stadsövergripande sociala frågor, Socialförvaltningen, Stockholms stad. Styrelseledamot och vice ordförande i Föreningen Sveriges socialchefer.
- Henrik Mungenast, enhetschef, Folke Bernadotteakademin.
- Anna Sarkadi, professor i socialmedicin Uppsala Universitet. Ledamot av Överklagandenämnden för etikprövning samt styrelseledamot i Sarkadi Medical Group.
- Marie-Helena Fjällås (MP), läkare, ledamot av idrottsnämnden i Stockholm stad.
- Thomas Söderström (L), gruppledare för Liberalerna i Luleå.
- Pia Steensland (KD), fil. dr., docent och forskare, Karolinska Institutet (ledamot till och med 2023-09-21).

Ett samlat grepp om målarbetet

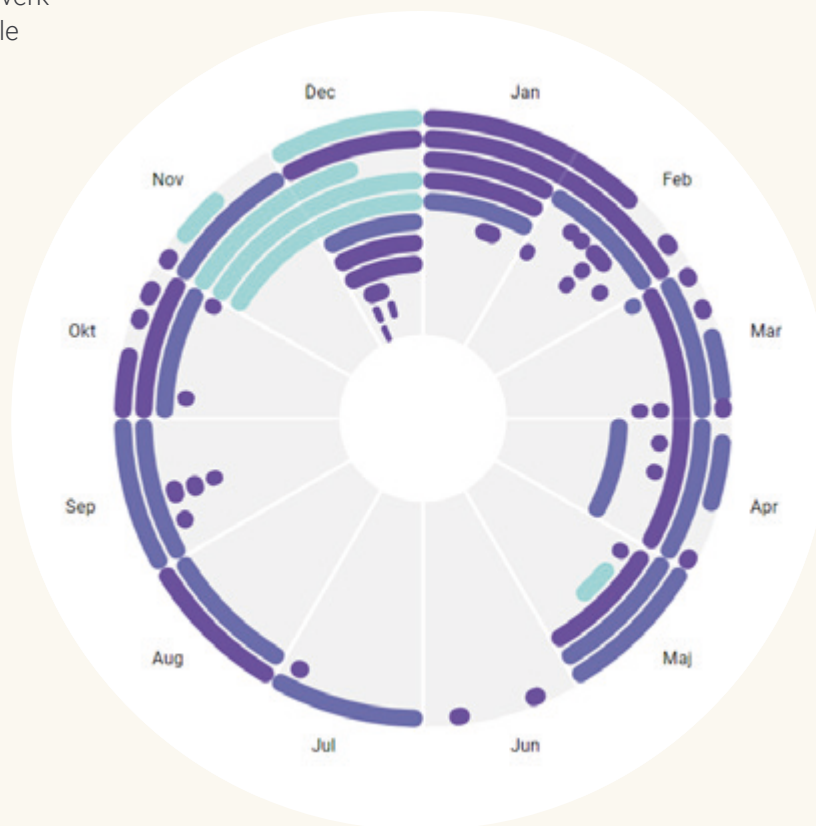
MFoF har genomgått stora förändringar under de senaste fem åren. Verksamheten har utvecklats och vuxit med en rad nya uppdrag. Ju mer myndigheten vuxit, desto större har behovet av en tydlig styrning med mål, förväntat resultat och indikatorer för uppföljning blivit.

MFoF har därför tagit ett samlat grepp om vårt målarbete under 2023 och nya inriktningsmål har arbetats fram. Dessa mål börjar gälla den första januari 2024:

- Myndigheten bidrar till ökad kunskap hos målgrupperna
- Myndigheten arbetar mer effektivt och rättssäkert
- Myndigheten blir en mer attraktiv arbetsgivare
- Myndigheten stärker förmågan att anpassa sig till förändringar i verksamhet, uppdrag och samhälle

Inför verksamhetsplaneringen 2024 har vi även påbörjat arbetet med att ta fram indikatorer och aktiviteter som ska stötta oss i mätning och analys av våra resultat. Att arbeta med mål- och resultatstyrning är ett iterativt arbete där MFoF nu tagit ett steg framåt. Vår bedömning är att arbetet lägger grunden för ett mer systematiskt och kvalitativt arbete, där uppföljningen kommer att vara ett viktigt verktyg för ständiga förbättringar.

All verksamhetsplanering sker i verktyget Stratsys som även inkluderar ett årshjul där varje avdelning kan visualisera sina planerade aktiviteter över året.

Ett starkt arbetsgivarvarumärke och tydliga processer

Uppdraget som central kunskapsmyndighet inom flera föränderliga sakområden gör den strategiska kompetensplaneringen viktig. MFoF:s myndighetsutövande verksamhet, liksom uppdraget att förmedla kunskap, ställer särskilda krav på juridisk kompetens och kompetens inom socialt arbete. Vid årsskiftet 2022–2023 hade MFoF 39 anställda, 31 kvinnor och 8 män. Myndigheten strävar efter att uppnå en jämnare könsfördelning. Medelåldern för de anställda är 47,9 år.

MFoF:s arbete med kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att myndigheten har rätt kompetenser på rätt plats och vid rätt tidpunkt. Detta säkerställs genom att vid behov rekrytera personer med erforderlig kompetens, utveckla befintliga medarbetare eller genom att samarbeta med andra organisationer. Under året har MFoF genomfört interna kompetensutvecklingsinsatser, exempelvis inom korruption/jäv, kunskapsbaserat arbete och inom vårt kvalitetsledningssystem Kvarnen. Samtliga medarbetare och chefer har även genomgått Statskontorets grundutbildning för statsanställda, "Din roll i staten".

Under 2023 har MFoF genomfört två rekryteringar. Den positiva utvecklingen med stora industrietableringar i regionen har gjort att kompetensförsörjning är en utmaning i hela norra Sverige, i såväl privat som offentlig sektor. Trots detta har MFoF fått in relativt många ansökningar till våra tjänster. Vi bedömer att detta beror på myndighetens starka arbetsgivarvarumärke.

MFoF har låg personalomsättning. Under de senaste tre åren har totalt nio personer slutat, varav endast fem sökt sig till andra anställningar och fyra har varit naturliga avgångar. Med tanke på den arbetskraftsbrist som finns i regionen bedömer MFoF att den låga rörligheten beror på att vi har attraktiva arbetsuppgifter och god arbetsmiljö där personalen trivs.

Arbetsmiljöarbete

Sjukfrånvaron har ökat under 2023 (1,84 för 2023 jämfört med 1,42 procent för 2022 och 0,32 för 2021) men ligger fortfarande på en låg nivå. Sjukfrånvaron bevakas kontinuerligt och under 2023 har MFoF erbjudit samtliga medarbetare en hälsoundersökning i syfte att förebygga sjukdom och ohälsa. Denna statistik är, i enlighet med vår förordning, inte könsuppdelad eftersom antalet män är under 10 personer.

MFoF har ett systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i enlighet med vår arbetsmiljöpolicy och Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöföreskrifter (AFS). Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en ständigt pågående process, där arbetsmiljön undersöks, risker i arbetsmiljön bedöms, åtgärder vidtas och sedan följs upp för att se om åtgärderna gett effekt. Detta fortlöpande arbete är även beskrivet som ett årshjul i myndighetens planeringssystem.

Vi genomför också systematiskt aktiviteter som främjar hälsan, bland annat genom medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, teambildande aktiviteter och kompetensutveckling. Vi erbjuder även de anställda ett årligt friskvårdsbidrag samt en friskvårdstimme varje vecka. Att arbeta hälsofrämjande handlar om att bibehålla och utveckla det som är bra, att hitta och stärka friskfaktorer som främjar vår hälsa.

MFoF:s viljeriktning är att myndigheten ska präglas av en kultur där medarbetarna kan känna ett stort engagemang för sitt uppdrag.

Vi eftersträvar ett gott arbetsklimat och goda arbetsförhållanden som främjar en god hälsa. Vi strävar också efter att alla medarbetare ska känna delaktighet, gemenskap och arbetsglädje.

Arbetsmiljöarbetet har under året gått planenligt och MFoF bedömer att årets genomförda aktiviteter både på kort och lång sikt bidrar till att myndigheten är en attraktiv arbetsplats.

Systematiskt säkerhetsarbete

Alla myndigheter i Sverige ska bedriva ett systematiskt och riskbaserat säkerhetsarbete. MFoF har under 2023 genomfört en fördjupad analys av myndighetens systematiska arbete i syfte att få en helhetsbild av våra uppdrag, vår säkerhetsorganisation och våra tekniska system. Analysens fokus var att finna eventuella sårbarheter och förebygga dem utifrån ett systematiskt arbete. Analysen visar att medarbetare och chefer i grunden har en god förmåga att hantera extraordinära händelser, men att den mänskliga faktorn samtidigt är myndighetens enskilt högsta risk. Åtgärder krävs för att stärka den generella kunskapen om risk- och sårbarhet. Som ett resultat av analysen har MFoF utarbetat en långsiktig planering för att stärka myndighetens kompetens inom riskhantering samt ett årshjul med aktiviteter som årligen ska genomföras i syfte att stärka säkerheten långsiktigt.

Fortsatt digitalisering effektiviserar och underlättar

Försäkringskassan har i uppdrag att erbjuda samordnad och säker IT-drift för ett växande antal myndigheter. En av dessa är MFoF. Under 2023 har arbetet med att införa en enhetlig inloggning (single sign-on) för myndighetens olika IT-system fortsatt. Detta år har myndighetens diariesystem med dokument- och ärendehantering kopplats till denna funktion.

MFoF har anslutit sig till Försäkringskassans molnbaserade samarbetsplattform för offentlig sektor (SAFOS). Vi ser tydliga fördelar med att fortsätta vår digitalisering genom att dela dokument med andra myndigheter och externa aktörer på ett säkert sätt, samt utveckla videokonferenser och chat med nya verktyg. Vår förhoppning är att dessa lösningar går att implementera under 2024.

Majoriteten av egna konferenser genomförs idag som webinarier. Detta upplägg är uppskattat hos våra målgrupper ur såväl tids-, kostnads- som miljösynvinkel. Digitala föreläsningar och konferenser innebär också att MFoF enklare når ut till våra målgrupper eftersom fler har

möjlighet att delta (se vidare under avsnitten om Föräldraskapsstöd och Familjerådgivning).

Myndigheten har under året fortsatt GDPR-arbetet genom att ta fram riktlinjer för hantering av personuppgifter, se över blanketter och rutiner, samt utbilda myndighetens medarbetare i denna dataskyddsförordning.

MFoF har fått i uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser. Myndigheten har för avsikt att utveckla denna process för handläggning av statsbidrag, genom att införa ett digitalt bidragshanteringssystem.

Energibesparande åtgärder inom statlig förvaltning

Hösten 2022 fick MFoF, tillsammans med ett flertal andra myndigheter, i uppdrag att vidta energibesparande åtgärder inom den statliga förvaltningen. I uppdraget ingick att varje månad mellan oktober 2022 och april 2023 redovisa mängden el som köpts under föregående månad i kWh för lokaler belägna inom Sverige. Förutom denna tidsperiod skulle – som jämförelse – även mängd köpt el i september 2018 till mars 2019 anges.

Myndigheterna skulle också löpande redovisa vilka åtgärder de har vidtagit för att minska sin elanvändning.

Eftersom myndigheten vuxit kontinuerligt i takt med nya uppdrag och förtroenden behövde MFoF flytta till nya, nästan dubbelt så stora lokaler i oktober 2020. För att redovisningen av elanvändningen ska bli så rättvisande som möjligt har vi därför valt att även ange elanvändningen per kvadratmeter.

Elanvändning hos MFoF, i kWh

Månad	2022/ 2023	2018/ 2019	Diff
September	1 433	1 550	-117
Oktober	1 427	1 641	-214
November	1 298	1 406	-108
December	1 164	994	170
Januari	1 306	1 193	113
Februari	1 213	946	267
Mars	1 293	1 012	281

Elanvändning hos MFoF per kvadratmeter, i kWh

Månad	2022/ 2023	2018/ 2019	Diff
September	2,0	4,1	-2,1
Oktober	2,0	4,3	-2,3
November	1,9	3,7	-1,8
December	1,7	2,6	-0,9
Januari	1,9	3,1	-1,2
Februari	1,7	2,5	-0,8
Mars	1,8	2,7	-0,9

Åtgärder för energibesparing

Trots att MFoF flyttat till nya, större lokaler har vi lyckats minska myndighetens energianvändning per kvadratmeter. Det har bland annat gjorts genom att byta ut lysrör och armaturer till lågenergialternativ och byta till nyare och mer energisnåla datorer. Både datorer och skrivare sätts automatiskt i viloläge när de inte används.

I början av regeringsuppdraget tog MFoF initiativ till ett samarbete med andra mindre myndigheter som fått samma uppdrag i syfte att utbyta erfarenheter och lära av varandra. Intresset från övriga myndigheter var dock svalt vilket gjorde att det bara blev ett digitalt möte, och det ledde inte till några konkreta idéer om hur vi skulle kunna minska vår energianvändning ytterligare. MFoF:s bedömning är att det är svårt för mindre myndigheter att påverka sin energiförbrukning i någon större utsträckning, men att även små besparingar är viktiga och blir betydelsefulla över tid.

Minskade utsläpp från tjänsteresor

I regleringsbrevet 2022 fick MFoF i uppdrag att redovisa hur myndigheten tillvaratar de erfarenheter som pandemin inneburit i fråga om minskade utsläpp från tjänsteresor. Myndigheten skulle särskilt beskriva vad den kunde göra för att fortsätta utveckla arbetssätt som innebär alternativ till fysiska möten och en allt mindre miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som verksamhetens behov, myndighetens geografiska läge och andra förutsättningar beaktas. Dessutom skulle uppföljningsbara mål för myndighetens resande sättas för 2025 och visa på hur dessa leder till mindre miljö- och klimatpåverkan jämfört med 2019. Detta redovisades, i enlighet med uppdraget, i myndighetens miljöredovisning för 2022.

Coronapandemin förändrade förutsättningar för möten och påskyndade utvecklingen mot digitala lösningar. Myndigheten ställde om och anordnade flera digitala seminarier och föreläsningar som tidigare skulle ha genomförts fysiskt. Detta innebar inte bara minskad miljöpåverkan för MFoF, utan även för de upp emot 1 000 deltagare som kunde delta hemifrån eller från sitt kontor. Denna digitala satsning var också positiv ur ett tids- och kostnadsperspektiv och gjorde att fler kunde delta än om vi satsat på fysiska föreläsningar. Detta bekräftades dels genom ett högre deltagarantal än tidigare och dels genom de positiva kommentarer vi fick från deltagarna.

För att fortsätta utveckla alternativ till fysiska möten och därmed minska miljö- och klimatpåverkan lägger MFoF från och med 2024 till miljöhänsyn som en aspekt som ska beaktas vid planering av projekt och större arbetsuppgifter.

Övergripande mål:

Alla anställda på MFoF ska i varje projekt eller större arbetsuppgift fundera på hur vi kan ta hänsyn till miljön för att minska klimatpåverkan. MFoF ska även överväga olika alternativ för spridningsaktiviteter för att bli mer träffsäkra i val av aktivitet när vi ska sprida kunskap.

Uppföljningsbara mål med start 2025:

- Antal flygresor/år
- Antal digitala konferenser/år som MFoF anordnar
- Antal digitala utbildningar eller vägledningsmaterial/år som MFoF anordnar
- Antal digitala kampanjer/år som MFoF anordnar

Regeringsuppdrag under året

Antal regeringsuppdrag MFoF arbetat med under året

2023	2022	2021
22	21	14

Tabellen visar antal regeringsuppdrag MFoF arbetat med per år, avser både kortare uppdrag och regeringsuppdrag som sträcker sig över flera år. MFoF bedömer att det ökade antalet regeringsuppdrag de senaste åren beror på ett ökat förtroende för myndigheten.

- Uppdrag att stärka rättssäkerheten och säkerställa barnets bästa i adoptionsprocessen, slutredovisat 2022-12-21. Ingår inte i tabellen ovan eftersom vi slutredovisat detta innan årsskiftet.
 - Uppdrag att tillhandahålla adoptionsspecifikt samtalsstöd, ska slutredovisas 2024-01-31.
 - Uppdrag att tillhandahålla stöd till internationellt adopterade vid ursprungssökning, ska slutredovisas 2024-01-31.
 - Uppdrag att vara nationell kontaktpunkt för frågor som rör oegentligheter inom internationella adoptioner, ska slutredovisas 2024-02-29.
 - Uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd, slutredovisades 2023-02-28.
 - Uppdrag att genomföra handlingsplan för brottsförebyggande föräldraskapsstöd, ska slutredovisas 2024-02-29.
 - Uppdrag att vara strategisk myndighet för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter, slutredovisades 2023-01-07.
 - Uppdrag att ta fram stöd- och informationsmaterial om att samtala med barn och rasism med mera, slutredovisades 2023-02-28.
- Uppdrag att främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete med föräldrar i hederskontext, ska slutredovisas 2025-03-28.
 - Uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023, ska slutredovisas 2024-01-15.
 - Uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023, ska slutredovisas 2024-01-15.
 - Uppdrag om att informera kommunerna om statsbidrag avseende föräldraskapsstödsprogram, slutredovisades 2023-04-24.
 - Uppdrag att bidra med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2020–2023.
 - Uppdrag att bistå Jämställdhetsmyndigheten i uppdraget att översätta, anpassa och utvärdera två evidensbaserade våldsförebyggande program, ska slutredovisas 2025-10-01.
 - Uppdrag att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen, slutredovisades 2023-04-01.
 - Minskade utsläpp från tjänsteresor, redovisningen ska ske inom ramen för myndigheten miljöledningsarbete.

- Uppdrag att ytterligare stärka rätts-säkerheten och säkerställa barnets bästa i adoptionsprocessen, ska slutredovisas 2024-03-28.
- Uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag för förstärkta föräldraskapsstödande insatser, ska slutredovisas 2024-03-31.
- Uppdrag att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga, ska slutredovisas 2026-10-31.

Tillsammans med andra myndigheter

- Uppdrag att stärka och utveckla stödet till barn som anhöriga (med Socialstyrelsen).
- Uppdrag att stödja genomförandet av den förnyade strategin för politiken avseende alkohol, narkotika, doping, tobak och nikotin samt spel om pengar (ANDTS) 2021-2025 (med Folkhälsomyndigheten).
- Uppdrag att utveckla stödet till kommuner med utsatta områden (med BRÅ).
- Uppdrag att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten (med Socialstyrelsen).

Remisser 2023

En viktig del av MFoF:s arbete är att bidra till utvecklingen av en välfärdspolitik som har barnets rättigheter i centrum genom att ta fram underlag till departement och regering, delta i utredningar och vara en konstruktiv remissinstans. Under året har vi bland annat lämnat synpunkter på författningsförslag inom det vålds- och brottspreventiva arbetet, och medverkat som experter i olika utredningar.

Under 2023 har MFoF svarat på 13 remisser, vilket ligger i linje med 2022 års antal. Flera av de remisser vi har svarat på under 2023 har handlat om barns rättigheter, våld i nära relation och våld mot barn samt förebyggande insatser mot kriminalitet.

- SOU 2023:40 Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt Barnkonventionen. Inkom november 2023, besvaras senast februari 2024.
- SOU 2023:57 Åtgärder för tryggare bostadsområden och stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta kvinnor (Ds 2023:18). Besvarad december 2023.
- EU-kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om ändring av brottsofferdirektivet. Besvarad september 2023.
- Förslag till ändringsföreskrift till SCB-FS 2023:06 om ändring i Statistiska centralbyråns föreskrifter och allmänna råd (SCB-FS 2023:6) om offentliggörande m.m. av officiell statistik. Besvarad augusti 2023.
- Uppgiftsskyldighet för myndigheter och auktoriserade sammanslutningar för förmedling av barn från utlandet samt stärkt skydd för enskildas uppgifter i Adoptionskommissionens verksamhet. Besvarad augusti 2023.
- Fler verktyg i socialtjänstens arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15). Besvarad oktober 2023.
- Ändringar i Statens tjänstereseförsäkring/ reseförsäkring. Besvarad maj 2023.
- Revision av näringsgrensindelningen, SNI. Besvarad maj 2023.
- SOU 2022:70 En uppväxt fri från våld. Besvarad augusti 2023.
- Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning. Besvarad april 2023.
- Promemoria med förslag till ändring i kreditupplysningslagen. Besvarad februari 2023.
- SOU 2022:71 Tryggare hem för barn. Besvarad maj 2023.
- SOU 2022:70 Våld i nära relationer – handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården, Socialstyrelsen. Besvarad februari 2023.
- SOU 2022:67 Vägar till ett tryggare samhälle, Kraftsamling för barn och unga. Besvarad april 2023.

Statliga utredningar 2023

- Regeringen har utsett generaldirektör Per Bergling till medlem i Adoptionskommissionens expertgrupp, S2021:08.
- Regeringen har uppdragit åt generaldirektör Per Bergling att biträda Förvarsdepartementet med att lämna förslag på hur en ändamålsenlig och effektiv organisering och styrning av Nationellt cybersäkerhetscenter ska utformas, Fö2023/01606.

MFoF 2023 i siffror

Antal anställda

39st

Medelålder

47,9 år

Lyssningar på poddserien
"Småprat om stora frågor"

15.700st

79%

Kvinnor

21%

Män

Personalomsättning
2020–2023

9 pers

Utlämnande av
allmän handling

65st

Besök på MFoF.se
jämfört med 2022

+28%

Regeringsuppdrag
under året

22st

Lämnade yttrande
till domstol

4st

Besvarade enkäter

36st

Frågor från
allmänheten

265st ?!

Frågor från myndigheter,
kommuner och organisationer

727st ?!

Besvarade remisser

13st

Myndighetens resultatredovisning 2023

Återrapporteringskrav: MFoF ska enligt instruktionen rapportera om utvecklingen inom myndighetens verksamhetsområden, belysa aktuella problem och redovisa vilka åtgärder vi har vidtagit. Detta beskrivs under respektive verksamhetsområde i kommande avsnitt.

Från spaning till strategi

För att hålla myndigheten uppdaterad på aktuella händelser, politiska beslut och trender som påverkar vårt uppdrag arbetar MFoF med löpande omvärldsbevakning. Omvärldsbevakningen är ett viktigt verktyg för myndighetens kunskapsarbete, på så vis att den underlättar myndighetens styrning i riktning mot vår vision att erbjuda kunskap för att alla barn ska få en trygg uppväxt och bra relationer till sina föräldrar.

Under 2023 har vi arbetat med en fördjupad omvärldsanalys av tre prioriterade fokusområden: Våld mot barn och barns rättigheter, Mörk framtidstro och psykisk ohälsa hos unga samt Etablerade fakta och kunskap ifrågasätts (kunskapsresistens). Omvärldsanalysen visar att flera av de frågor MFoF ansvarar för är aktuella i den politiska debatten och det finns konkreta förslag från regeringen om nya uppdrag till myndigheten, exempelvis i utredningen *En uppväxt fri från våld (SOU 2022:70)*. Myndigheten har god beredskap för dessa nya uppdrag.

Kunskap och kompetens kring barns rättigheter är hög och personalens mångsidiga erfarenheter är myndighetens viktigaste resurs. Samtidigt behöver vi säkerställa att vår kunskap når fram till målgrupperna och minska riskerna för missförstånd och desinformation.

Syftet med omvärldsanalysen har varit att stärka den gemensamma omvärldskunskapen inom de prioriterade områdena i allmänhet, och att synliggöra styrkor och svagheter i vår förmåga att möta de utmaningar vi identifierat i synnerhet. Det som framkommit i omvärldsanalysen har bearbetats i myndighetens verksamhetsplanering och är ett underlag för strategiska beslut för kommande år. Arbetet har även lett till en ökad beredskap att hantera eventuella framtida uppdrag inom respektive område, samt ett effektivare och mer ändamålsenligt arbete med kunskapsutveckling, kunskapsförmedling och barns rättigheter under 2024.

Fortsatt utveckling av kunskapsarbetet

MFoF är en jämförelsevis ung kunskapsmyndighet med begränsade interna stödstrukturer för exempelvis analys, statistik och kunskapssammanställning. Detta medför att ett stort ansvar ligger på varje enskild medarbetare i kunskapsarbetet. Utifrån dessa förutsättningar har vi haft fokus på att skapa tydlighet och trygghet i uppdraget för våra medarbetare.

MFoF har bland annat uppdaterat vår vägledning *MFoF som kunskapsmyndighet* och kommunicerat denna till medarbetare och chefer. Vidare har vi integrerat processen för kunskapsproduktion i myndighetens kvalitetsledningssystem. Samtidigt har en ny vägledning tagits fram med fokus på målgruppsanalys, i syfte att höja kvaliteten på, samt öka nyttan av myndighetens kunskapsprodukter. Vår bedömning är utifrån detta att MFoF under 2023 tagit ytterligare steg framåt i rollen som kunskapsmyndighet, och arbetet har lagt en god grund för vidare utveckling under 2024.

Nationell kunskapsstyrning inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården

MFoF ingår i *Rådet för statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst*, som verkar för att myndigheternas kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård och socialtjänst ska vara samordnad, effektiv, och anpassad till huvudmän och professioners behov. MFoF har medverkat i flera forum som syftar till att stärka den nationella kunskapsstyrningen,

exempelvis *Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S)* och *Partnerskapet - till stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten*. Genom vårt deltagande i Rådet och dess arbetsgrupper har MFoF bidragit till samverkan mellan myndigheter, *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* och socialtjänsts- och regionföreträdare. Mer specifikt har vi under 2023 medverkat i Partnerskapet för att testa en modell för identifiering av lokala behov av kunskap, samt genom aktivt deltagande i arbetsgrupperna *Myndighetsgemensamt nätverk för erfarenhetsutbyte brukarinvolvering* och *Arbetsgrupp för ett stärkt hälsofrämjande och förebyggande arbete inom hälso- och sjukvården och socialtjänst*.

Tydlighet och utbildning för effektivitet och rättssäkerhet

MFoF har under året inlett ett arbete att se över hur rättssäkerheten kan stärkas ur ett myndighetsövergripande perspektiv. Under året har insatser gjorts på en rad olika områden:

Ökad kunskap på dataskyddsområdet

En översyn och revidering har gjorts på dataskyddsområdet, både av myndighetens interna styrdokument och den information som myndigheten lämnar till enskilda. Under året har även en utbildningsinsats genomförts för medarbetare och chefer. Åtgärderna bedöms ha lett till en ökad kunskap hos medarbetare och chefer vilket i sin tur bidrar till att öka rättssäkerheten.

Tydliga och begripliga beslut

Myndigheten har även fortsatt arbetet med översyn och revidering av beslutsmallar. Fokus har varit att myndighetens beslut ska vara tydliga och begripliga för mottagarna och följa en enhetlig struktur. Arbetet bedöms bidra till en ökad rättssäkerhet för de som berörs av myndighetens beslut samt öka effektiviteten i verksamheten. Arbetet med översyn och revidering av beslutsmallar fortsätter även under 2024.

Ökat nätverkande rörande rättssäkerhet

Myndigheten har ökat deltagande i nätverk och samverkan som på olika sätt berör rättssäkerhetsfrågor. Särskilt värdefullt har det varit att hitta sammanhang där vi kunnat utbyta erfarenheter med andra mindre myndigheter och utforska möjligheterna för samverkan i olika avseenden. MFoF bedömer att ett robust kontaktnät och myndighetssamverkan är en viktig del i det fortsatta arbetet för att ytterligare stärka rättssäkerheten.

Vår bedömning är att MFoF under året tagit flera steg framåt i arbetet att stärka rättssäkerheten, bland annat genom implementeringen av den nya organisationen och arbetsordningen. Identifiering av fler områden där åtgärder kan vidtas för att ytterligare stärka rättssäkerheten kommer att pågå löpande.

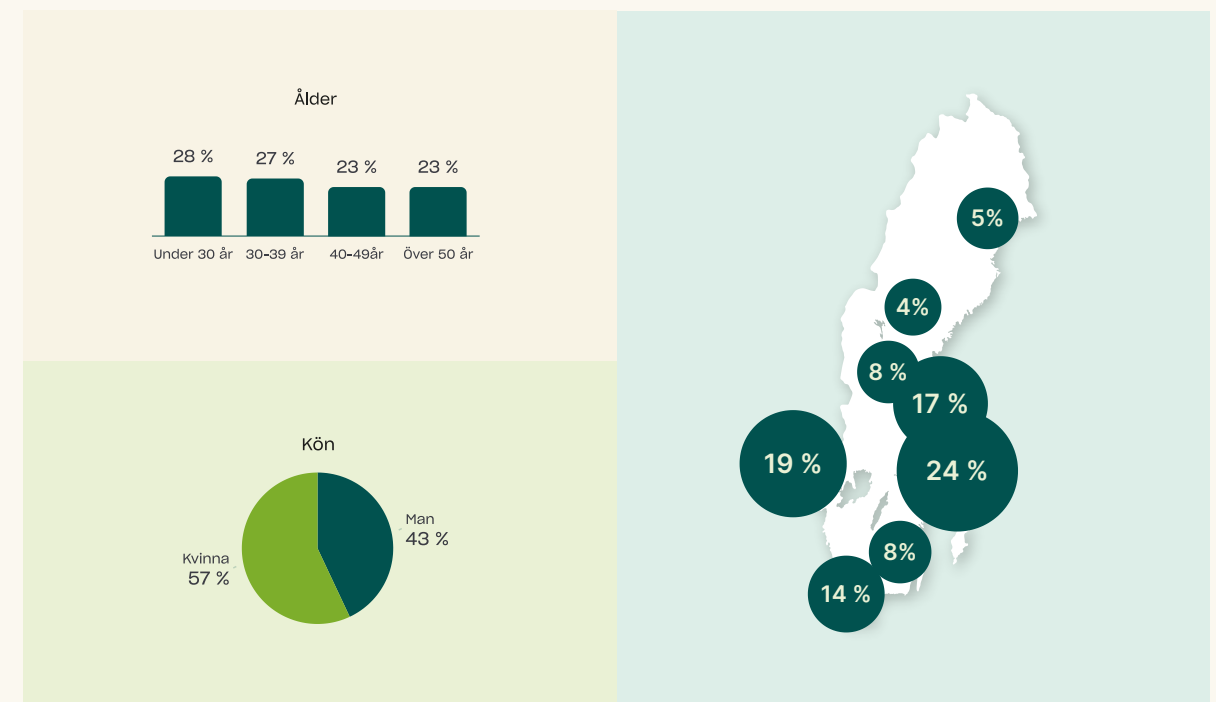
Fokus på målgrupper och behov

Under 2023 har myndigheten genomfört en omfattande målgruppsundersökning som gett oss god insikt om kännedom och attityder samt vilka frågor som respektive målgrupp tycker är viktigast inom de områden som MFoF är verksamma i. Drygt 1 100 personer deltog i undersökningen, fördelat på 501 privatpersoner (föräldrar) och 626 personer i olika yrkesgrupper inom offentlig förvaltning. Detta är den första målgruppsundersökningen som MFoF genomfört och visar bland annat att en hög procent av myndighetens traditionella målgrupp – yrkesverksamma inom offentlig förvaltning – känner till myndigheten (71 %), medan motsvarande siffra för privatpersoner är betydligt lägre (45 %). Undersökningen visar också att kunskapen om och förtroendet för MFoF ökar i paritet med hur mycket kontakt de yrkesverksamma haft med myndigheten.

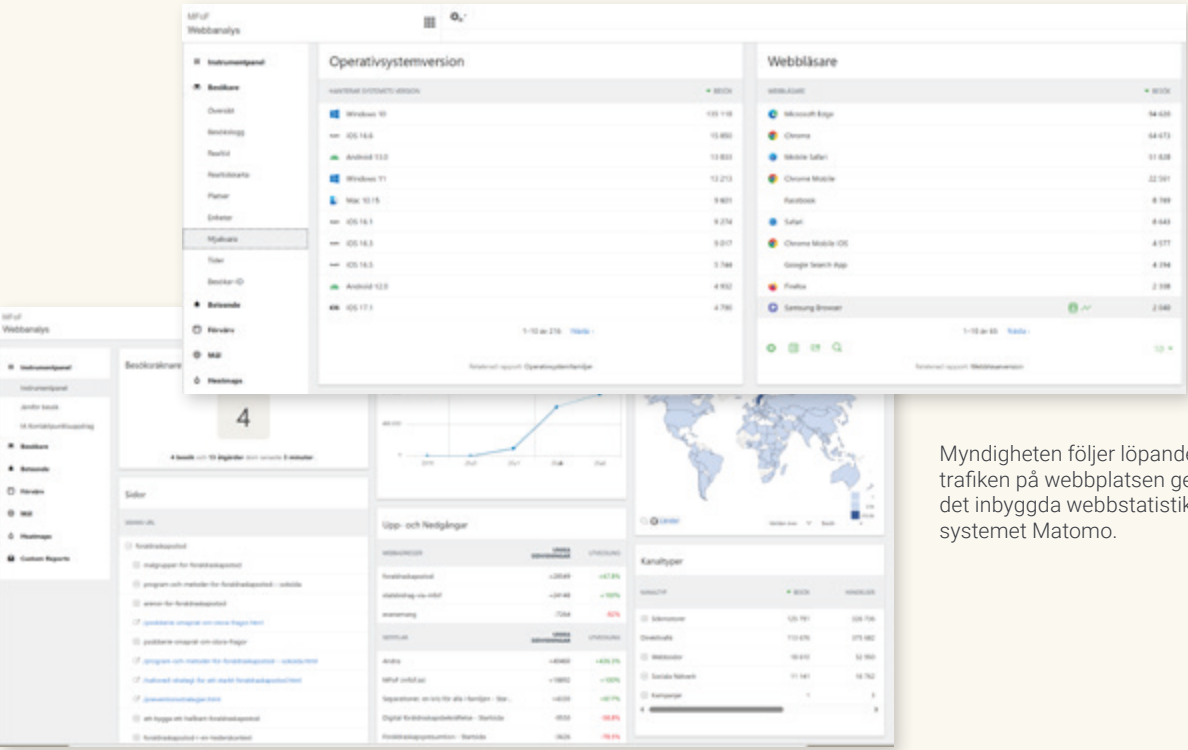
Undersökningens resultat och insikter är viktiga att ha med sig, både i myndighetens dagliga kommunikation och spridning av kunskapsprodukter samt i det fortsatta arbetet med den

kommunikationsplattform som påbörjades i slutet av verksamhetsåret. Plattformen ska vidareutveckla såväl intern som extern kommunikation och omfatta allt från vision, kärnvärden, löften, vår målgrupps- och kanalstrategi samt tonalitet. Som kunskapsmyndighet är det viktigt att kunna presentera information, rapporter, analyser och verktyg så att det skapar nytta och intresse hos olika målgrupper i olika kontext. Det sistnämnda är särskilt viktigt eftersom MFoF allt oftare får uppdrag som vänder sig till föräldrar och privatpersoner med olika bakgrund och förståelse. Att säkerställa en korrekt, enhetlig och begriplig bild av myndigheten är också viktigt för att motverka desinformation och missförstånd. En uppföljande målgruppsundersökning är planerad och genomförs sannolikt 2025.

Vi bedömer att undersökningens insikter, tillsammans med en långsiktigt användbar kommunikationsplattform, kommer att innebära en mer träffsäker och effektiv kommunikation.

Fortsatt ökning av webbtrafiken

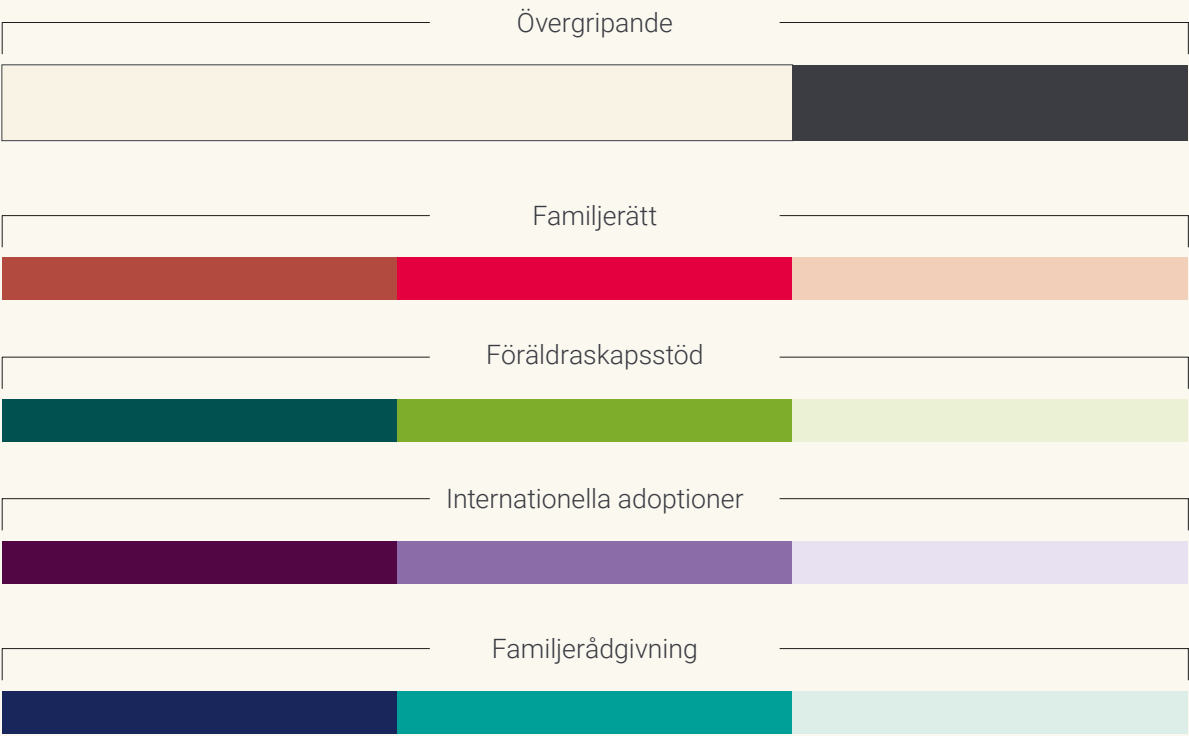
Myndigheten följer löpande trafiken på webbplatsen genom det inbyggda webbstatistik-systemet Matomo.

Myndighetens webbplats (www.mfof.se) är navet för vår förmedling av kunskap och information. Här publicerar vi nyheter, handböcker, vägledningar, metodstöd och annat digitalt material för att göra informationen så lättillgänglig och behovsanpassad som möjligt.

Myndighetens webbstatistik visar en fortsatt ökning av trafiken: Under 2023 har vi haft 270 000 besök (+ 26 procent jämfört med fjolåret) som i sin tur genererat över 654 000 sidvisningar (+ 11 procent). Vi följer nogsamt denna utveckling genom det webbanalysverktyg som installerades i november 2021 och sedan dess ger oss fortlöpande statistik på besök, nedladdningar och andra viktiga parametrar.

Av integritetsskäl använder vi inte cookies som följer besökarnas specifika beteenden, utan nöjer oss med mer övergripande statistik. Vår bedömning är att webbplatsen kommer att fortsätta öka i betydelse för myndighetens kommunikation.

Under året har vi också genomfört ett stort arbete för att förbättra tillgängligheten på webbplatsen. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), har genomfört en granskning av MFoF:s webbplats och i dialog med dem har vi genomfört ett stort antal förbättringar i enlighet med den internationella standarden WCAG2.1 (Web Content Accessibility Guidelines). Tillgänglighetsarbetet är i sin tur en del av en större vidareutveckling av webbplatsen, ett arbete som kommer att fortsätta under hela 2024.

Den nya grafiska profilen ger varje verksamhetsområde en egen färgskala

Ny grafisk profil

MFoF:s nya grafiska profil som togs fram i slutet av 2022 är en del av den blivande kommunikationsplattformen. Den grafiska profilen har under året fått fullt genomslag i myndighetens kommunikationsmaterial. Vår bedömning är att en enhetlig och särskiljande profil gör myndighetens övergripande kommunikation både tydligare och mer attraktiv. Att varje verksamhetsområde dessutom har sin egen färgskala inom profilen kan förbättra möjligheten att lyfta fram olika delar av verksamheten samt medföra att mottagare enklare kan hitta material inom önskat område. En rad enhetliga mallar bedömer vi också effektiviserar myndighetens produktion av kunskapsmaterial, korrespondens och presentationer vilket på sikt kommer att minska behovet av köpta konsulttjänster.

Myndighetens publikationer

Under 2022 upphandlade MFoF en ny webbshop för myndighetens publikationer

som underlättar hanteringen av såväl tryckt som digitalt material. Webbstatistiken visar på endast ett 30-tal besök och beställningar på totalt 153 st tryckta exemplar. Vår bedömning är att detta beror på att övrig information på webbplatsen i hög utsträckning ersätter behovet av tryckt material. I dagsläget anser vi ändå att det är viktigt att fortsätta erbjuda denna möjlighet i samma omfattning men kommer att följa utvecklingen kommande år.

Internkommunikation

Vi fortsätter att utveckla myndighetens intranät. Under året har vi gjort en översyn av struktur och innehåll gällande policyer, riktlinjer, rutiner, anvisningar, viktiga nyheter och beslut. Detta för att såväl nya som gamla medarbetare enklare ska hitta vad de söker och för att myndighetsledningen snabbt ska kunna ge tillgång till viktig information. De enhetliga rutiner och formulär för incidentrapportering och arbetsrelaterad ohälsa som infördes i slutet av året kommer också att förenkla myndighetens arbetsmiljö- och säkerhetsarbete.

MFoF:s arbete med jämställdhetsintegrering

MFoF ingår som en av de 54 myndigheter i utvecklingsprogrammet Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (JiM). Deltagandet i JiM har under året möjliggjort intern kompetensutveckling samt erfarenhetsutbyten med andra myndigheter kring aktuella frågor. För att skapa interna förutsättningar för jämställdhetsintegrering behöver medarbetare och chefer bibehålla en hög nivå av kunskap och kompetens kring jämställdhet. Alla nyanställda på MFoF genomgår därför en grundläggande utbildning i jämställdhetsintegrering, och samtliga anställda uppmanas årligen att uppdatera sina kunskaper inom området. Målet är att samtliga anställda ska ha genomgått en introduktionsutbildning i jämställdhetsintegrering, idag ligger andelen på 76 procent. Vidare har cirka 50 procent gått en utbildning inom området mäns våld mot kvinnor. Myndigheten bedömer att den generella kunskapen om jämställdhet hos medarbetarna är god, men för att omsätta kunskapen om jämställdhet till praktiskt arbete behöver utrymme skapas för gemensam dialog och färdighetsträning.

Jämställt stöd och mäns våld mot kvinnor i fokus

I myndighetens inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering 2022–2025 har MFoF prioriterat fyra områden, varav Jämställt stöd och Mäns våld mot kvinnor varit i fokus under 2023.

Jämställt stöd handlar om att förstå och försöka korrigera den sneda könsfördelning vi ser bland sökande till samtalsstöd för adopterade och stöd i ursprungssökning, där betydligt fler kvinnor än män nyttjar stödet. Siffrorna i tabellen nedan ska ses i relation till andelen internationellt adopterade i Sverige totalt, där fördelningen mellan kvinnor och män är jämnare (kvinnor cirka 55 procent respektive män cirka 45 procent).

Samtalsstöd för adopterade				Stöd i ursprungssökning för internationellt adopterade		
Antal/andel	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Totalt antal	170	180	137	81	60	85
Kvinnor	78 %	81 %	85 %	72 %	65 %	75 %
Män	22 %	19 %	15 %	28 %	35 %	25 %

Samtalsstöd för adopterade kan sökas från 15 års ålder, medan stöd i ursprungssökning kan sökas från 18 års ålder. I siffrorna för samtalsstöd inkluderas även nationellt adopterade.

För samtalsstöd redovisas antalet individer som har ett stöd under året. Det betyder att det inte alltid är fråga om "nya" personer, utan samma individ kan ha haft stöd under flera år. För stöd i ursprungssökning redovisas antal inkomna anmälningar om stöd. Det innebär att även om personen inte erhållit faktiskt stöd under året räknas dessa anmälningar in i respektive års statistik.

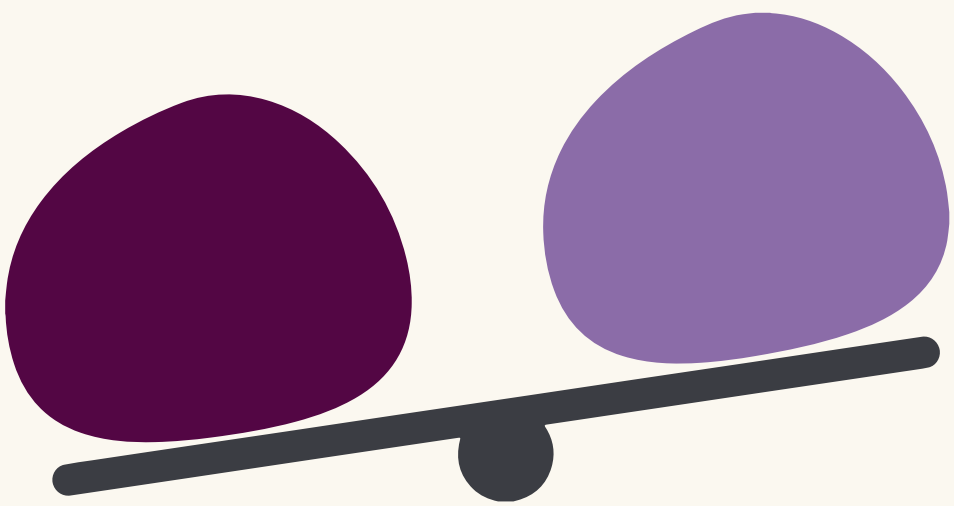
För att nå en jämnare könsfördelning har MFoF under 2023 bland annat arbetat med särskilda kommunikationsinsatser inom samtalsstödet för att nå fler män med information om att stödet finns. Än så länge är det dock svårt att se någon tydlig trend kring huruvida andelen män ökar eller minskar över tid. I de fall där andelen män som tar del av stöd har ökat från ett år till ett annat är det också vanskligt att dra slutsatsen att det är ett resultat av myndighetens insatser, då det generellt finns en tendens hos män att i lägre utsträckning än kvinnor söka vård och stöd vid ohälsa. Detta mönster återfinns såväl internationellt som nationellt.

Förutom att könsskillnaderna ska minska är ett av målen för arbetet med jämställt stöd att både män och kvinnor upplever stödet som relevant. Utifrån myndighetens kontakter med enskilda uppfattar vi att både män och kvinnor upplever stödet som relevant och att de är fortsatt intresserade av att ta del av det. Vi ser ingen skillnad i hur män eller kvinnor upplever stödet (se även internationella adoptioner sida 56).

Inom arbetet med mäns våld mot kvinnor har myndigheten under 2023 prioriterat uppdraget om föräldraskapsstöd riktat till familjer i en hederskontext. Vårt mål med arbetet mot mäns våld mot kvinnor är att yrkesverksamma

i kommuner och regioner har god kunskap om våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) och könsstympning, samt den förebyggande effekt jämställdhetsarbete och ett jämställt föräldraskap kan ha mot våld.

I den nationella kartläggningen av kommuners och regioners förebyggande arbete mot HRV som myndigheten presenterade under våren ser vi dock att det finns stora brister i såväl kartläggning av HRV, som i utbildning och samverkan. Endast 42 procent av kommuner och regioner angav exempelvis att de har en utbildningsplan för personalen gällande HRV. Vår bedömning är att kartläggningen, tillsammans med de riktade verksamhetsbidrag som myndigheten fördelat för arbete mot HRV, kommer att leda till ökad kunskap och ett mer systematiserat förebyggande arbete i kommuner och regioner under kommande år. MFoF har i uppdrag att följa utvecklingen.

Inkluderande kommunikation och bemötande

MFoF är sedan 2020 en hbtqi-strategisk myndighet, med uppdrag att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Under uppdragstiden har myndigheten, som första statliga myndighet, blivit hbtqi-certifierad av RFSL.

För att bibehålla en hög kompetens kring hbtqi-frågor hos medarbetare och chefer har en fortbildning genomförts tillsammans

med RFSL på temat hbtqi-inkluderande kommunikation, språk och bemötande. Totalt deltog 87 procent av myndighetens anställda. Samtliga nyanställda har även genomgått en grundläggande hbtqi-utbildning.

Som deltagare i det hbtqi-strategiska myndighetsnätverket har MFoF deltagit på tre av årets fyra nätverksträffar vars syfte har varit kunskapshöjning, omvärldsbevakning och erfarenhetsdelning.

Arbete för barnets bästa

Av myndighetens instruktion framgår att MFoF i all sin verksamhet ska främja barnets rättigheter med utgångspunkt i barnkonventionen. Detta gör MFoF i sin myndighetsutövning genom att exempelvis säkerställa att barnets bästa har beaktats i adoptionsprocesser eller att adoptionsorganisationer arbetar med barnets bästa som främsta riktmärke.

I mars 2023 lämnade FN:s barnrättskommitté sina rekommendationer till Sverige. Dessa inkluderade bland annat ett säkerställande av att principen om barnets bästa konsekvent tillämpas när det gäller föräldrars vårdnad och umgänge samt att säkerställa utbildning och vägledning till de personer som arbetar med att fastställa barnets bästa. För att svara upp mot dessa rekommendationer har MFoF påbörjat ett omfattande arbete för att tydligare systematisera myndighetens arbete med prövning av barnets bästa enligt art. 3 i barnkonventionen. Arbetet har letts av en intern arbetsgrupp. Som ett resultat

av arbetet finns nu en myndighetsövergripande vägledning med två delar, ett kunskapsstöd och ett metodstöd. Arbetsgruppen har även tagit fram en rutin för prövning av barnets bästa vid myndighetsutövning. Arbetet med implementering av vägledningen samt systematisering av det interna barnrättsarbetet kommer att fortsätta under 2024.

MFoF hade under perioden 2017–2019 i uppdrag att delta i regeringens kunskapslyft för barnets rättigheter. Även efter avslutat uppdrag har myndigheten lagt stor vikt vid att fortsätta dela erfarenheter med andra myndigheter. Därför har MFoF närvarat vid åtta av nio sammankomster i nätverket. Eftersom MFoF ser stort värde av erfarenhetsutbyte har myndigheten under året även löpande deltagit i Barnombudsmannens barnrättsnätverk för jurister och Socialstyrelsens nätverk för barns delaktighet samt den nationella konferensen Barnrättsdagarna.

Intern samordning för ökad synergi och effektivitet

MFoF har upprättat en intern samordning för arbetet med JiM, hbtqi och barns rättigheter. Syftet med samordningen är att erfarenheter och kunskap inom de tre perspektiven ska berika varandra och leda till synergieffekter och effektivitetsvinster. Målet är att medarbetare och chefer ska ha en hög intersektionell kompetens och att användningen av denna leder till hög kvalitet i arbetet utan att ta mer av medarbetarnas tid.

Under året har MFoF kartlagt vårt arbete inom de tre områdena. Vi har undersökt hur det faktiska arbetet ser ut på myndigheten, vilka behov av stöd som finns, hur perspektiven anses kunna förstärka varandra samt om de i några fall upplevs motverka varandra. Ett exempel som belyser det senare är den könsuppdelade statistiken. Könsuppdelad statistik är viktig för uppföljning av omotiverade könsskillnader, men

exkluderar och osynliggör personer som inte identifierar sig som varken man eller kvinna. Det är en perspektivkrock som vi bör vara medvetna om i vårt arbete med statistik och uppföljning.

Resultatet från kartläggningen visar att ett utökat arbete behövs för att stärka det intersektionella perspektivet på myndigheten. Medarbetarna efterfrågar mer kunskap om intersektionalitet samt utrymme för gemensam dialog för att säkerställa att arbetet blir en naturlig del i vardagen. Utifrån detta har en planering påbörjats för 2024–2025, som innefattar såväl fortbildning som dialog och löpande uppföljning. Målet för det fortsatta arbetet är att höja kunskapen och öka systematiken för att på lång sikt möjliggöra för myndigheten att i än större grad bidra till jämställdhet, barns rättigheter och hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter.

Pilotprojekt för att alla barn ska klara sin skolgång

Myndigheten har under 2023 deltagit i **Agenda 2030 - pilot regional samordning barn och unga**. Tillsammans med övriga deltagande myndigheter, länsstyrelser och pilotkommuner har myndigheten tagit fram en modell hur samverkan kan se ut för att nå målet att – alla barn ska klara sin skolgång. Länsstyrelserna är navet i denna

modell och ska stödja kommunerna i deras processer och vara en länk mellan kommuner och myndigheter. Modellen ska underlätta för kommunerna att få stöd hos myndigheterna utifrån deras behov samt samordna nationella myndigheters kunskap, metod- och processtöd för att barn och unga ska klara sin skolgång.

Framställning och tillgängliggörande av statistik och nyckeltal

MFoF ansvarar för den officiella statistiken för familjerådgivning och familjerätt, och främjar tillgången till denna statistik på olika sätt. Vi publicerar den officiella statistiken på vår hemsida årligen, och från och med 2023 har Sveriges kommuner även tillgång till nyckeltal om familjerätt i den öppna databasen Kolada. Tillgängliggörandet i Kolada är en del i arbetet för MFoF:s målsättning att stärka kopplingen mellan familjerådgivning och familjerätt, och på sikt planerar MFoF även att tillgängliggöra statistik om familjerådgivning där. Vi ser att familjerådgivning kan vara en viktig del i det förebyggande arbetet med att ge barn mer jämlika förutsättningar till en trygg miljö i hemmet. Men detta arbete måste utgå från kunskap om lokala behov, som exempelvis kunskap om barn i familjerätt. Att statistiken nu även finns tillgänglig i Kolada kommer att underlätta kommunernas analyser och uppföljningar.

Inför 2023 genomfördes några ändringar i den officiella statistiken för familjerätt, i syfte att öka statistikens kvalitet. Myndigheten har under 2023 påbörjat en revidering av statistiken för familjerådgivning, vilket varit mycket efterfrågat av landets kommuner.

Enligt förordning (2001:100) om den officiella statistiken ska officiell statistik som är individbaserad vara uppdelad per kön. Den officiella statistiken om familjerätt och familjerådgivning är delvis individbaserad, men har hittills inte inhämtats per kön. I revideringen av den officiella statistiken för familjerådgivning kommer MFoF att utgå från att all statistik som är individbaserad ska vara uppdelad per kön. Efter revideringen av statistiken för familjerådgivning, som planeras vara klar 2025, har MFoF för avsikt att arbeta med könsuppdelad statistik inom familjerätt.

Resultatredovisning, verksamhetsområden

Familjerådgivning

Familjerätt

Föräldraskapsstöd

Internationella adoptioner

Föräldraskapsstöd

Föräldrar har en unik möjlighet att främja barns hälsa och utveckling. Att satsa på ett långsiktigt och strategiskt stöd i föräldraskap är en förutsättning för en god och jämlik hälsa för alla barn och unga i Sverige.

Som kunskapsmyndighet har MFoF uppdraget att tillgängliggöra aktuell forskning och kunskap till yrkesverksamma och beslutsfattare runt om i landet. Myndigheten har åtta utredare som har i uppdrag att tillgängliggöra nya rön, verktyg och kunskap som hjälper yrkesverksamma att möta utmaningar och förändrade behov. Vi samarbetar med nationella, regionala och lokala nätverk, samt andra myndigheter och aktörer. Genom dessa nätverk får MFoF även återkoppling på hur forskning och kunskap har använts i det operativa arbetet.

MFoF ser ett allt större intresse och behov hos våra målgrupper av att arbeta mer kunskapsbaserat och att bygga en stödjande organisation för arbetet med föräldraskapsstöd.

Verksamhetsområdets mål 2023

Under 2023 har MFoF arbetat vidare med myndighetens målsättning att bygga upp ett långsiktigt, evidensbaserat kunskapsstöd till beslutsfattare och yrkesverksamma, och en stödstruktur för implementering, utvärdering och uppföljning.

I uppdraget att betala ut och följa upp statsbidrag för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser var myndighetens målsättning att alla kommuner och regioner som hade möjligheter att rekvirera medel skulle göra det.

Utfall och analys

Myndighetens expertis inom området har varit efterfrågad i många olika sammanhang, och MFoF har fått tre nya regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet (se sida 35-36). Myndigheten har systematiskt arbetat med målsättningen att bedriva ett evidensbaserat kunskapshöjande arbete för landets kommuner, regioner och statliga myndigheter.

Myndigheten bedömer också att det är angeläget att fortsätta ta fram, sprida och implementera stöd, checklistor och indikatorer för att stödet ska bli hållbart, jämlikt och jämställt bland landets regioner och kommuner.

➔ **Föräldraskapsstöd är en förutsättning för en god och jämlik hälsa för alla barn och unga**

Målet för statsbidraget för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser har uppnåtts mycket tillfredsställande. Av statsbidraget för ökad och jämlik tillgång av föräldraskapsstöd rekvirerade 287 av totalt 290 kommuner (99 %), plus samtliga regioner som kunde rekvirera i samma kategori. För statsbidraget för att förebygga kriminalitet rekvirerade 73 av 74 kommuner (99 %) av de som hade möjlighet att rekvirera. Myndigheten gör bedömningen att detta resultat på sikt kommer att stärka kommuners och regioners möjlighet att erbjuda ett jämlikt stöd till föräldrar och stärka kommunernas förmåga att förebygga kriminalitet bland barn och unga. Utmaningen i årets arbete har varit att regeringsbeslutet om statsbidragen kom sent under året och att mottagarna därför hade begränsade möjligheter att planera och genomföra önskvärda aktiviteter. Myndigheten bedömer dock att med beslut om fortsatta satsningar kommande år kommer statsbidragen att ge en bra och långsiktig effekt.

Att bryta rekryteringen av barn till kriminella nätverk har varit ett mycket aktuellt ämne i samhällsdebatten under det senaste året. Myndighetens bedömning är att just föräldraskapsstöd är en viktig del i det förebyggande och främjande arbetet. MFoF anser också att en samordning av olika insatser är nödvändig för att samhällets olika aktörer tillsammans ska skapa rätt förutsättningar för att alla barn ska få en trygg uppväxt. I detta arbete har MFoF en viktig roll.

Föräldraskapsstöd under 2023

Statsbidrag för föräldraskapsstöd

I regleringsbrevet för 2023 fick MFoF i uppdrag att förbereda utlysning av statsbidrag för förstärkt föräldraskapsstöd. Uppdraget omfattade en plan för myndighetens hantering samt en plan för att kunna följa upp statsbidragens resultat. MFoF slutredovisade detta uppdrag i mars 2023.

I slutet av juni fick MFoF genomförandeuppdraget: Att informera om, betala ut och följa upp statsbidrag på totalt 375 000 000 kronor till kommuner och regioner för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser under 2023. Medlen ska bidra till ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet, samt bidra till att förebygga kriminalitet hos barn och unga. Uppdraget omfattade också att utforma krav på återrapportering och redovisning som inte ökar kommunernas och regionernas administrativa börda på ett oproportionerligt sätt. MFoF ska även ge stöd till aktörer i genomförandet av insatserna, bland annat genom att samla och sprida kunskap och exempel på arbetssätt och metoder. Myndigheten ska sedan följa upp satsningen och redogöra för hur medlen har använts.

Mellan den 7 augusti och 25 september kunde kommuner och regioner rekvidrera medel samtidigt som utbetalning pågick utifrån beslutade inriktningar och fördelningsnycklar.

Den 1 oktober var alla medel utbetalda. 287 av landets 290 kommuner och alla 21 regioner rekviderade de fördelade medlen inom inriktningen ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd. 73 av 74 kommuner rekviderade de fördelade medlen till att förebygga kriminalitet bland barn och unga.

Under augusti och september genomfördes dessutom en rad spridningsaktiviteter. Kommuner och regioner informerades om möjligheterna med statsbidraget på olika föreläsningar, nätverk, sociala medier och mailutskick. Det anordnades också ett webinarium där deltagarna kunde ställa frågor till myndighetens utredare, vilket var mycket uppskattat. Länsstyrelserna har också varit behjälpliga med att informera kommunerna om dessa statsbidrag. Ett underlag för återrapportering togs fram under augusti och mailades ut till kommuner och regioner. De som rekviderat medlen har uppskattat att de redan från start visste vilken återrapportering som kommer att begäras in i januari 2024. Parallellt med uppdraget har MFoF arbetat med automatisering, dokumentation och kvalitetssäkring av ingående processer för att utveckla en enhetlig handläggning och förbereda för liknande uppdrag i framtiden.

Redovisning av statsbidrag, budgeterade och utbetalda medel (kr)

Statsbidrag	Budget	Utbetalt	Diff
Ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd kommuner	97 500 000	96 666 808	833 192
Ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd regioner	97 500 000	97 499 999	1
Förebygga kriminalitet kommuner	180 000 000	177 136 330	2 863 670
Totalt	375 000 000	371 303 137	3 696 863

Stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd

I februari 2023 redovisade myndigheten sitt förlängda uppdrag att stödja genomförandet av en *Nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd*. Strategin har även en central betydelse som plattform för myndighetens arbete med föräldraskapsstöd.

Utifrån MFoF:s möten med beslutsfattare och yrkesverksamma är det myndighetens bedömning att de huvudsakligen kopplar sitt arbete med föräldraskapsstöd till den nationella strategin och dess tre målområden; *ett kunskapsbaserat arbetssätt, ett tillgängligt stöd och en stödjande organisation*. Myndigheten kan också konstatera att kommunerna i sin rekvidering av statsbidrag för ett förstärkt föräldraskapsstöd i stor utsträckning använt sig av MFoF:s stödmaterial som grundar sig i den nationella strategin.

MFoF anser att den nationella strategin är en viktig del i myndighetens uppdrag att stödja yrkesverksamma som möter föräldrar. En välgrundad strategi ger samtliga aktörer en enhetlig och nödvändig plattform att bygga ett föräldraskapsstödjande arbete och samverkan på. Detta ger i sin tur bättre förutsättningar för att barn ska få trygga och goda uppväxtvillkor, eftersom ett gott föräldraskap spelar en avgörande roll som skyddsfaktor i barnets uppväxt.

Nätverksträffar med representanter inom civil sektor

2022 tillsatte MFoF en referensgrupp med representanter från civil sektor. Gruppen är viktig för myndighetens arbete då den tillför specifika kompetenser inom olika områden. Under 2023 har referensgruppen haft två digitala träffar, där fokus har varit att lyfta frågor kring civilsamhällets roll och tillgänglighet samt målgruppsanpassning av föräldraskapsstöd i socioekonomiskt utsatta områden.

Indikatorer, kvalitetsmätning och uppföljning

MFoF har under året uppdaterat webbplatsen *Indikatorer, kvalitetsmätning och uppföljning* med nationella datakällor och tillgängliga indikatorer för att följa föräldraskapsstödjande insatser över tid. Sammanställningen gör det även möjligt för kommunerna att göra jämförelser med egna regionala och lokala data.

Regionernas föräldraskapsstöd i grupp under småbarnsåren minskade drastiskt under pandemin. Ett utökat erbjudande av digitalt stöd har bidragit till en viss återhämtning under 2022–2023, men ännu är stödet inte tillbaka på 2019 års nivå.

En liknande nedåtgående utveckling, om än inte så kraftig, ses i Sveriges kommuner. De senaste uppgifterna visar att nästan hälften (44 %) av kommunerna saknar ett manualbaserat föräldraskapsstöd i grupp för barn med normbrytande beteende.

Vad gäller föräldraskapsstöd till pappor/icke-födande föräldrar, både enskilt och i grupp, är nivåerna mycket låga över tid, särskilt under småbarnsåren. En eftersläpning i statistiken på grund av coronapandemin gör dock att dessa indikatorer behöver följas ytterligare något år innan det går att dra några säkra slutsatser.

MFoF konstaterar också att indikatorer för effektmätning av föräldraskapsstöd både saknas och efterfrågas. Det pågår forskning vid Karolinska Institutet, där MFoF under 2023 varit med i valideringsprocessen av skalor för att mäta effekter på föräldrars och barns beteende för åldersgruppen 3–17 år. Detta arbete förväntas fylla en kunskapslucka hos yrkesverksamma och beslutsfattare som vill mäta effekter av olika former av föräldraskapsstödjande insatser.

ANDTS

Under året har MFoF samverkat med länsstyrelsens samordning, både inom föräldraskapsstöd och ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel). MFoF har fört dialoger med berörda aktörer, exempelvis via Folkhälsomyndighetens myndighetsnätverk inom ANDTS, om hur vi på ett tidigt stadium kan involvera föräldrar i det förebyggande arbetet, och hur tidigt stöd kan ges föräldrar när problem uppstått. MFoF:s bedömning är att det finns evidens för att stöd till vuxna att förbättra sina färdigheter i föräldraskapet har positiv effekt för såväl den breda populationen av barn som för barn i riskzonen.

Nationellt hälsoprogram för barn och unga

Den 10 augusti fick MFoF, tillsammans med fem andra myndigheter, ett gemensamt regeringsuppdrag att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga till och med 20 års ålder.

Målet är att skapa en mer sammanhållen barn- och ungdomshälsovård där det hälsofrämjande och förebyggande arbetet får större genomslag.

Huvudansvaret för detta regeringsuppdrag ligger hos Socialstyrelsen. MFoF har en viktig roll då föräldraskapsstöd tillsammans med hälsobesök och hälsosamtal utgör kärnan i hälsoprogrammet. MFoF har bidragit med att lägga en grund för att arbetet ska ta sin utgångspunkt i risk- och skyddsfaktorer för barn, familj och deras livsmiljö, samt genomfört en workshop för projektledning och projektgrupper i ämnet för de berörda myndigheternas ledningsorganisationer. Myndigheten har även deltagit i fem möten med inbjudna företrädare för olika organisationer, och arbetat med första delredovisningen som ska lämnas in senast den 29 februari 2024. Denna delredovisning ska bland annat innehålla förslag på vilka datakällor som kan användas i uppföljningar av hälsoprogrammet. Uppdraget ska slutredovisas till Socialdepartementet senast den 31 oktober 2026.

Genomförande av handlingsplan för ett brottsförebyggande Föräldraskapsstöd

MFoF fick 2022 i uppdrag av regeringen att genomföra myndighetens handlingsplan för ett brottsförebyggande föräldraskapsstöd. Detta i syfte att identifiera och utveckla verkningsfulla och hållbara arbetssätt och samverkansmodeller för att förebygga barn och ungas brottslighet.

Under året har myndigheten arbetat med att samordna, främja och i vissa avseenden genomföra handlingsplanens målområden. Uppdraget ska slutredovisas 29 februari 2024. En del i detta pågående arbete är de verksamhetsnära insatser som påbörjats i socioekonomiskt utsatta områden i

kommunerna Trollhättan, Linköping, Göteborg och Sigtuna, i samarbete med respektive länsstyrelse. Här nedan redovisas de olika prioriteringarna i respektive kommun:

Kronogården, Trollhättan:

- Systematisering och utvärdering av ett tidigare arbete med tematiska föräldramöten i samverkan mellan förskola, socialtjänst och polis
- Utbildning av fler teamledare inom socialtjänsten i familjebehandlingsprogrammet Funktionell familjeterapi (FFT)
- Utredda hur föräldraskapsstödet kan nå ut till fler föräldrar tillsammans med målgruppen, så kallad medskapande kommunikation

Skäggetorp, Linköping:

- Ta fram en utbildningsplan för att säkra en långsiktig och hållbar arbetsmodell med användandet av brobyggare/kulturlotsar/vuxenpolare
- Utveckla tydligare samverkans-strukturer mellan olika professioner
- Utveckla ett preventionsnätverk med koppling till kommunens föräldraskapsstöd

Tynnered, Göteborg:

- Starta fler skolsociala team i det utsatta området
- Utbilda fler gruppleddare i föräldraskaps-stödsprogrammet **Ledarskapsträning för tonårsföräldrar (LFT)** för att nå ut till fler föräldrar. LFT har utvecklats med en tilläggsmodul för att särskilt lyfta fram brottsförebyggande skyddsfaktorer
- Följa upp det utökade arbetet med LFT genom att genomföra kvantitetsmässiga uppföljningar av antalet föräldrar som nås

Valsta, Sigtuna:

- Etablera en permanent arena för mödrar, kallad Mamma United Community, tillsammans med föreningen Mamma United. Syftet är att ta vara på kvinnornas engagemang och fortsätta erbjuda kunskap, motivation och verktyg samt nå fler kvinnor och mammor

Syftet med samtliga insatser är att, utifrån lokala behov, undersöka hur kommuner på ett bättre sätt kan nå ut till föräldrar som lever i dessa områden för att förebygga barns och ungas brottslighet. Myndigheten kommer fortsätta att följa arbetet som väntas avslutas under 2024.

Myndighetens samlade erfarenhet från arbetet med brottsförebyggande föräldraskapsstöd är att det krävs en större samordning i dessa frågor, såväl på lokal, regional som nationell nivå. I de utsatta kommunerna finns också ett stort behov av att nå målgrupperna på ett bättre sätt.

Våldsförebyggande stöd i en hederskontext

I oktober 2021 fick MFoF i uppdrag att främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete genom stöd till föräldrar inriktat på familjer i hederskontext. Under 2023 har myndigheten färdigställt en enkätundersökning med syfte att kartlägga kommuners och regioners systematiska arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Enkäten utgick från fem frågeområden:

- Beslut
- Förebyggande arbete
- Rutiner
- Samverkan
- Statistik och uppföljning

Enkäten mailades ut till chefer inom verksamheter som arbetar med barn och unga inom kommuner och regioner. Totalt svarade 220 av 290 (cirka 76 %) kommuner och 17 av 21 (cirka 81 %) regioner. Enkätsvaren visar att arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i kommuner och regioner ser olika ut över landet. Överlag saknas en helhetsbild och struktur för utbildning, handledning, rutiner och uppföljning. Detta påverkar hur kedjan av insatser till barn och deras föräldrar kan erbjudas och hålla ihop.

Resultatet av arbetet med enkäten visar på stora utvecklingsbehov. Trots lagar, föreskrifter och allmänna råd om arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck visar kartläggningen på stora brister i såväl kommuner som regioner. Det är viktigt att det förebyggande arbetet börjar redan under barnets tidiga år. Arbetet med att förebygga och upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck behöver därför utvecklas särskilt inom mödra- och barnhälsovården samt förskolan.

Socialstyrelsen har tagit med ovan nämnda enkätundersökning i webbportalen [Kunskapsguiden](#), som vänder sig till yrkesverksamma inom socialtjänsten samt hälso- och sjukvården. Vidare har tidningen Socionomen uppmärksammat undersökningen och publicerat ett grafikuppslag både i deras tidning och på deras [webbplats](#).

Efter analys av enkätsvaren och effekten av spridningen bedömer myndigheten att kommuner och regioner nu börjar se vikten av systematiskt arbete, något som också framkommit i samband med ansökningar om verksamhetsmedel i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Analysen visar också på stora brister inom bland annat kartläggning, utbildning och samverkansarbete i kommuner och regioner. Därför valde MFoF att fördela medel till förebyggande och uppföljningsbara arbeten inom dessa utvecklingsområden. Vid utlysningen inkom 73 ansökningar varav 13 kommuner och en region beviljades medel. Sammanlagt betalade myndigheten ut 5,2 miljoner kronor.

Projekt Tryggväxt

MFoF har under året startat upp pilotprojektet **Tryggväxt**. Avsikten med projektet är att följa en kommuns uppbyggnad av förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck under tolv månader. Syftet är att ta fram en nationell modell för systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Målet är att denna modell ska kunna ge stöd till alla kommuner som vill arbeta långsiktigt och hållbart så att kommunens invånare kan känna sig trygga i samhället, och att alla barn ska få en uppväxt fri från våld och förtryck oavsett var i landet de bor.

Pilotprojektet följdforskas av forskare vid FoU socialtjänst i Region Västerbotten. Viktiga resultat och nyckelfaktorer kommer även att jämföras med andra kommuner som utvecklat ett systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Som ett led i pilotprojektet har det även genomförts två inspirations-dagar med föreläsningar och workshops för sex kommuner utöver pilotkommunen Skellefteå. Syftet med dessa dagar var att utbyta erfarenheter och att ge pilotprojektet nya perspektiv att ta med i sitt utvecklingsarbete.

Att prata med barn om rasism och annan fientlighet

Inom regeringsuppdraget **Ta fram stöd- och informationsmaterial om att samtala med barn och rasism** publicerade MFoF i början av året åtta poddavsnitt på myndighetens webbplats tillsammans med länkar och lästips. [Poddseriens sidor på mfof.se](#) har varit några av myndighetens mest besökta sidor under året med nästan 12 000 besök. Lanseringskampanjen på sociala media (Facebook och Instagram) nådde drygt 360 000 personer i målgruppen och genererade drygt 12 000 länkklick (till webbplatsen eller poddserien). Hittills har drygt 10 200 personer lyssnat på poddserien och nya lyssnare tillkommer varje månad.

Utifrån denna goda respons gör MFoF bedömningen att statligt styrda satsningar direkt till föräldrarna medför ett kvalitetssäkrat och likvärdigt stöd. Vidare bör det i viss mån avlasta kommuner och regioner då de får ett färdigt material att hänvisa till.

Underlag till kommande nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention

Under våren har MFoF medverkat till att färdigställa ett förslag på en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Strategin lyfter särskilt ojämlikheter i hälsa mellan grupper. Här har MFoF verkat för att synliggöra gruppen internationellt adopterade och den ökade förekomsten av psykiatriska sjukdomstillstånd och suicid som finns på gruppnivå.

Tillsammans med Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för ungdoms och civilsamhällsfrågor och Statens medieråd har MFoF arbetat med ett underlag till delområde 2: **Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa** och där främst med insatsområde 2:1 **Stärk arbetet för en trygg uppväxt för alla barn**.

Översätta, anpassa och utvärdera våldsförebyggande program

Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld i ungas partnerrelationer är ett av de utvecklingsområden som särskilt lyfts fram i regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten har MFoF i uppdrag att anpassa och översätta det amerikanska, manualbaserade programmet *Dating Matters*. Programmet riktar sig både till barn och föräldrar och MFoF ansvarar för föräldradelen. MFoF har tagit fram en genomförande- och tidsplan för uppdraget, och påbörjat arbetet med att analysera och anpassa programmet till svensk kontext.

MFoF har initialt träffat förvaltare av olika föräldraskapsstöd i Sverige samt aktörer i civilsamhället som möter föräldrar och unga utifrån våldsutsatthet. Syftet med dessa möten har varit att kvalitetssäkra anpassningen och att få en samlad bild av befintligt stöd i landet.

Omvärldsbevakning och kunskapsspridning

MFoF producerar regelbundet nyhetsbrev för att sprida kunskap om föräldraskapsstöd. Under 2023 har myndigheten skickat ut fem nyhetsbrev till drygt 1 000 prenumeranter. Antalet prenumerationer har ökat med drygt 30 % jämfört med 2022 då mätningarna av nyhetsbrevet började. Detta visar att myndighetens kunskapsspridande är relevant för målgrupperna.

Myndighetens kunskapsspridning har även resulterat i en god tillströmning av besökare till MFoF:s webbplats. Sidorna om föräldraskapsstöd har under 2023 haft drygt 100 000 besök, en ökning från fjolåret med drygt 60 %. Störst intresse under året har det varit för [Målgrupper för föräldraskapsstöd](#) (18 700 besök) tätt följt av [Program och metoder för Föräldraskapsstöd](#) (18 500 besök) och myndighetens poddserie: [Småprat om stora frågor](#) (11 900 besök).

Under året har MFoF föreläst på ett tiotal nationella konferenser, regionala utbildningsdagar och större möten inom området föräldraskapsstöd, bland andra:

- Mötesforum inom Barnhälsovården nationellt, anordnades av SKR (20 deltagare)
- Riksmöte samordningsbarnmorskor i Sverige (38 deltagare)
- Länsstyrelsekonferens om hedersrelaterat våld och förtryck (30 deltagare)
- Nationell konferens om hedersrelaterat våld och förtryck, anordnades av SKR (80 deltagare)
- Barnrättsdagarna (60 deltagare)
- SKR:s – Föräldraskapsstöd – Socialtjänstens roll i utsatta områden (100 deltagare)
- FFFF:s årskonferens – Föreningen för familjecentralers främjande (1 200 deltagare)

MFoF har deltagit i kunskapsutbyte inom flera olika nätverk. Här kan exempelvis nämnas *Nordic Data Prevention meetings* tillsammans med Socialstyrelsen (Metodguiden), forskningsprojektet *Connected Children* vid Linnéuniversitetet samt forskningsprogrammet *Värdet av följsamhet till och anpassningar av evidensbaserade interventioner* vid Mälardalens universitet.

Myndigheten har på nytt blivit inbjuden till en nationell referensgrupp inom det nordiska nätverket *Barnets första 1 000 dagar – en hälsosam start* som genomförs i samarbete med Nordens välfärdscenter 2023–2027 med Folkhälsomyndigheten som Sveriges representant i styrgruppen.

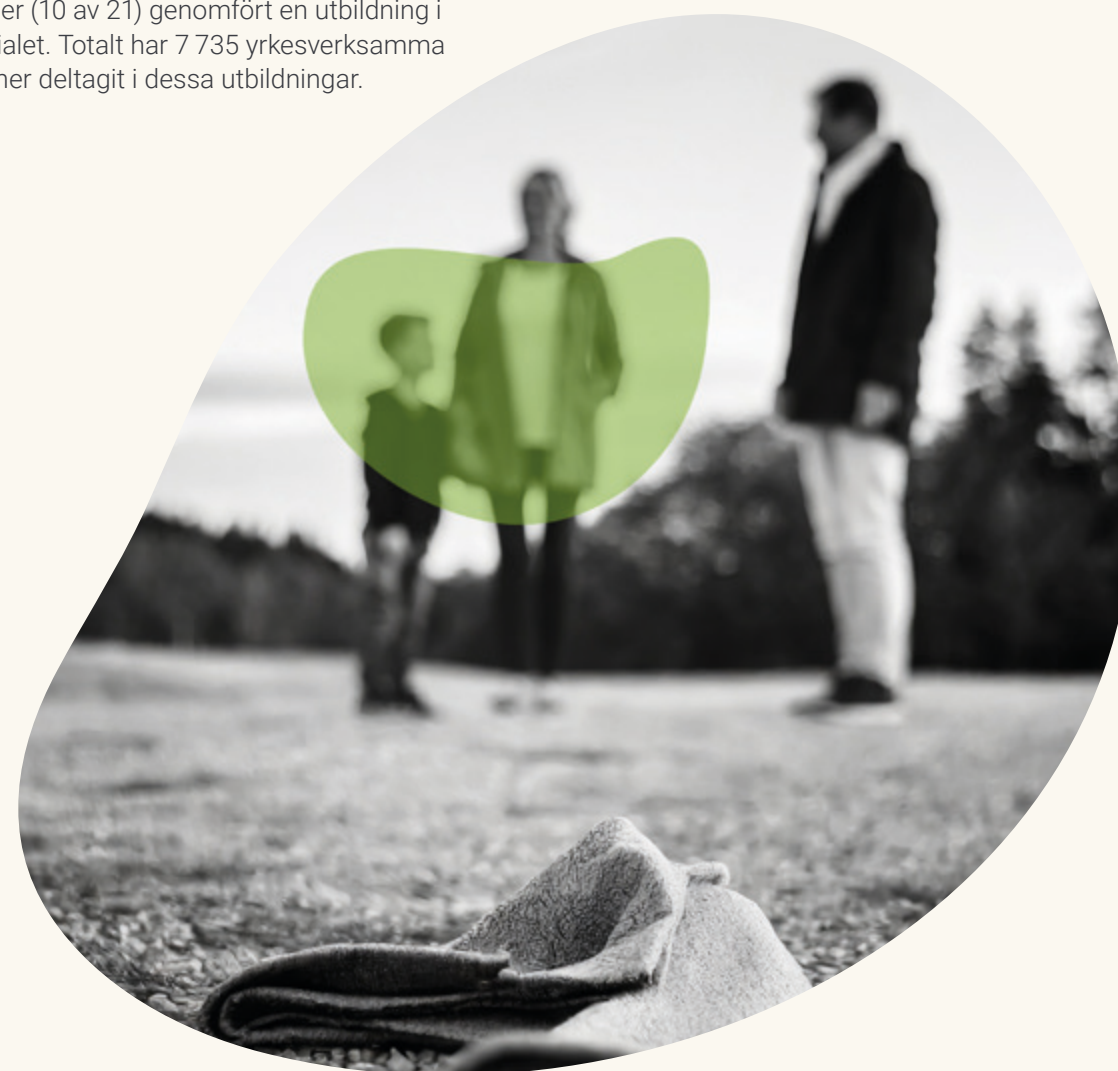
MFoF har också en egen [referensgrupp av forskare](#) (sju forskare från sex olika lärosäten) med uppdraget att ge återkoppling på myndighetens verksamhet och en breddad bild av forskningsfältet som kan stimulera kunskapsutvecklingen inom föräldraskapsstöd.

Denna referensgrupp har under 2023 haft två dialogmöten. Därutöver har två av dessa forskare bidragit i utredningen *Öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare* kring frågan om tvingande föräldraskapsstödjande insatser.

Under 2023 har myndigheten arbetat för att stärka det kunskapsbaserade arbetet när det gäller föräldrar med kognitiva svårigheter och föräldrar med psykisk ohälsa. Under 2022 initierade MFoF och länsstyrelsens nationella samordnare för föräldraskapsstöd framtagandet av kunskapsstödet *Förstå familjen*, som riktar till mödra- och barnhälsovården. Målet med kunskapsmaterialet är att öka tillgängligheten för gruppen föräldrar med kognitiva svårigheter. MFoF har tillsammans med andra aktörer arbetat med spridning av detta kunskapsstöd genom föreläsningar samt genom att bistå med tryckt utbildningsmaterial till de regioner som efterfrågat detta. Under detta år har hälften av landets regioner (10 av 21) genomfört en utbildning i materialet. Totalt har 7 735 yrkesverksamma personer deltagit i dessa utbildningar.

MFoF har även varit delaktig i ett nytt samarbete med *TrUst (Trygghet ur stöd)* vid Bräcke Diakoni. Under 2022 deltog myndigheten i framtagandet av ett kunskapsstöd för yrkesverksamma som möter föräldrar med psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. 2023 har arbetet fokuserat på att utöka de delar av kunskapsstödet som handlar om stöd till föräldrar som är nya i Sverige och har en psykisk ohälsa.

I både *Förstå familjen* och i *Trygghet ur stöd*, har föräldrarna själva deltagit i utvecklingen av materialet. MFoF ser brukarmedverkan som en nödvändig kvalitetssäkring och vill även fortsättningsvis stärka brukares delaktighet i de kunskapsstöd som myndigheten tar fram.

Familjerätt

Familjerätt är den del av civilrätten som reglerar familjens rättsställning och familjemedlemmars inbördes rättigheter och skyldigheter. Svensk familjerätt omfattar frågor om äktenskap och samboende, förhållandet mellan föräldrar och barn samt arvsrätt.

Självva ordet familjerätt är – förutom benämningen på själva rättsområdet – även namnet på den enhet inom socialtjänsten hos många kommuner där dessa rättsliga frågor tas upp och bearbetas, exempelvis vid frågor kring vårdnad av barn. Alla som behöver hjälp av socialtjänstens familjerätt ska få bedömningar på lika grunder. MFoF tar därför fram föreskrifter och allmänna råd som beskriver hur lagar och regler ska förstås och tillämpas. Åtta medarbetare på myndigheten arbetar med dessa föreskrifter och råd samt med att sammanställa och sprida kunskap, statistik och vägledning till beslutsfattare och yrkesverksamma.

Verksamhetsområdets mål 2023

Under 2023 har MFoF haft som målsättning att stärka vår nulägesbild av kunskap och forskning, samt uppmärksamma eventuella kunskapsluckor. Detta genom att bygga upp nätverk och samverka med yrkesverksamma, forskare och andra statliga myndigheter.

Myndigheten har även haft som mål att fortsätta utveckla sin systematiska uppföljning av inkomna frågor i syfte att kunna fånga nationella kunskapsluckor och utveckla stödet via information på vår webbplats. Under 2023 har MFoF haft ett särskilt fokus på familjerätternas frågeställningar inom adoptionsområdet.

Utfall och analys

MFoF har under de senaste åren uppmärksammat skillnader i de lokala förutsättningarna för landets familjerätter, och vi gör samma bedömning även detta år. Vi ser därför ett stort behov av myndighetens kunskapsspridande arbete till yrkesverksamma och beslutsfattare. Vi anser även att MFoF inför 2024 behöver öka variationen av stöd till yrkesverksamma,

till exempel genom mer riktade insatser. I målsättningen att stärka vårt arbete med att identifiera nationella kunskapsluckor och aktuell forskning är bedömningen att vi uppnått den önskvärda förflyttningen genom uppstart av en referensgrupp och ett antal dialogmöten med andra statliga myndigheter, kommunala verksamheter och forskare.

→ Stort behov av kunskapsspridande och riktade insatser

Vi ser också en tydlig trend att frågor via telefon till detta verksamhetsområde minskar, till förmån för ökad mailkontakt och inte minst att såväl yrkesverksamma som allmänheten söker information direkt på webbplatsen. Vår bedömning är att MFoF aktivt bör förstärka denna omställning. Genom MFoF:s webbplats kan vi nå ut till fler än de som får stöd och vägledning via telefon och mail. Myndighetens bedömning är att denna förflyttning till stöd och vägledning via webben är en framgångsfaktor både när det gäller att tillgängliggöra MFoF:s kunskapsarbete och använda våra resurser så effektivt som möjligt. Familjerätternas frågeställningar inom adoptionsområdet har kartlagts under året och kompletterats med tidigare års frågor för att ge en rättvisande bild av informations- och stödbehovet. Myndigheten gör bedömningen att det finns ett stort stödbehov vad gäller internationella adoptioner hos landets socialnämnder, samt att MFoF de kommande åren behöver öka det riktade stödet till yrkesverksamma gällande särskild kunskap om adoptionsspecifika behov och stöd.

Sakområdet *Vårdnad, boende och umgänge* har under 2023 varit mycket aktuellt i samhällsdebatten genom uppmärksammande händelser och ny lagstiftning. Som ett resultat av detta har MFoF konstaterat en större efterfrågan av myndighetens expertis, både från politiker och yrkesverksamma. Vår bedömning är att den efterfrågan kommer kvarstå de närmaste åren.

Familjerätt under 2023

Kunskapsprodukter/kunskapsspridning

Myndigheten har under 2023 publicerat nya allmänna råd om socialnämndens utredning gällande vårdnad om barn i vissa fall (HSLF-FS 2023:3) samt en tillhörande handbok. Revideringsarbetet aktualiserades av nya bestämmelser i föräldrabalken och har bland annat inneburit att barnperspektivet stärkts samt att bestämmelser om tillfällig vårdnadshavare lyfts in. För att ge yrkesverksamma goda förutsättningar att uppmärksamma förändringarna i förväg publicerades de allmänna råden och handboken på myndighetens webbplats sex veckor innan de trädde i kraft den första maj 2023.

MFoF har under året deltagit som föreläsare på bland annat Familjerättsdagarna och på SKR:s webinarie om ett förstärkt barnrättsperspektiv inom familjerätten. 2023 års familjerättsdagar lockade 550 deltagare från det familjerättsliga området, vilket innebar att en stor andel av de yrkesverksamma gavs möjlighet att ta del av information om myndighetens olika kunskapsstöd. Förutom ovan nämnda kunskapsstöd uppmärksammades även de förändringar som skett i de reviderade

föreskrifterna och allmänna råden om socialnämndens utredning och fastställande av faderskap eller föräldraskap (HSLF-FS 2022:66) som trädde i kraft den 1 februari 2023.

Vi kan också konstatera att besöksantalet på familjerättsens sidor på myndighetens webbplats är jämnt fördelade under året och ligger på 201 000 (jämfört med 214 000 för 2022. Siffror för 2021 saknas). Den höga besöksfrekvensen tolkar vi som att intresset för familjerättsliga frågor fortsätter att vara stort. Intresse märks också genom att ovan nämnda föreskrifter och allmänna råd har laddats ned 2 093 gånger och handböckerna 3 663 gånger under 2023. Myndighetens bedömning är därför att de yrkesverksamma uppmärksammat revideringarna samt att spridningen av kunskapsstöden har varit lyckad. MFoF planerar att fortsätta delta vid familjerättsdagarna och liknande evenemang som myndigheten bedömer är viktiga kanaler för kunskapsspridning till vår målgrupp samt en god möjlighet till omvärldsbevakning på området.

Vårdnad, boende och umgänge

Myndigheten har under året påbörjat revideringsarbetet av de allmänna råden om socialnämndens ansvar för vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge (HSLF-FS 2017:51) samt tillhörande handbok. Arbetet har initierats av de förändringar som skett i lagstiftningen inom området. Dessa kunskapsstöd ska, utöver att vara överensstämmande med lag, även vara tillämpbara och tillgängliga för yrkesverksamma. Målsättningen är att främja en enhetlig handläggning över hela landet. Under det pågående revideringsarbetet har myndigheten inhämtat synpunkter och erfarenheter från forskare, myndigheter och civilsamhället. En referensgrupp med yrkesverksamma familjerättsassocionomer från 16 kommuner har bildats och två referensgruppsträffar har genomförts under året. Parallellt med dialoger och kontakter med verksamheterna löper det operativa arbetet med att revidera de allmänna råden. Genom kontakt med yrkesverksamma på området får myndigheten en aktuell och verksamhetsnära lägesbild. Kunskapsluckor och behov kan uppmärksammas och tas med för hantering i utformningen av de nya kunskapsstöden. Denna löpande dialog med målgruppen främjar utformandet av tillämpbara kunskapsstöd, skapar en kontinuerlig kvalitetskontroll under projektets gång samt blir en del av kvalitetssäkringen av slutprodukten. De nya allmänna råden förväntas gå ut på remiss under första halvan av 2024.

Vårdnad, boende och umgänge är aktuella områden, både utifrån ny lagstiftning och aktuell samhällsdebatt. Flera offentliga utredningar som berör området vårdnad, boende och umgänge eller tangerande områden, såsom barns rättigheter, har presenterats under året och ligger under vidare process för lagstiftning. Myndigheten bedömer att vårt arbete på området ligger i linje med övrig utveckling inom det barnrättsliga området och kommer att vara av värde vid hantering av eventuell ny lagstiftning.

Barns rättigheter, våld och riskbedömningar är särskilt angelägna områden. Jämställdhetsmyndigheten (JÄMY) har i sin rapport *Sätt barnen i centrum för deras liv* uppmärksammat ett behov av uppdatering av MFoF:s befintliga

handläggningsstöd om riskbedömningar som är framtaget till socialtjänstens familjerätt. Även Civiluskottet har riktat fokus på riskbedömning vid en offentlig sammankomst med temat "Hur barnets bästa kan säkerställas när en riskbedömning i fråga om våld aktualiseras i ett mål om vårdnad, boende eller umgänge".

Med kunskap om att risken för att utsättas för allvarligt våld, ytterst dödligt våld, ökar i samband med separationer och tvister om barn är det, ur barnets perspektiv, av största vikt att även myndighetens kunskapsstöd om riskbedömningar i vårdnads-, boende och umgangesutredningar ses över. Parallellt med ovan nämnda revideringsarbete har myndigheten under året gjort en generell bedömning av vad som är särskilt viktigt att beakta vid en utveckling av detta kunskapsstöd. Den inkluderar en kartläggning av aktuella behov, en sammanställning av aktuell forskning på området samt en bedömning av användbarheten i befintliga riskbedömningsstöd.

Frågor och svar

Under 2023 har 688 mailfrågor inkommit från bland annat kommuner, myndigheter och organisationer, varav 97 rörde internationella adoptioner (jämfört med 874 mail under 2022, varav 109 rörde internationella adoptioner). Från allmänheten inkom 297 mail, varav 135 rörde internationella adoptioner (jämfört med 301 under 2022, varav 161 rörde internationella adoptioner).

Återkommande frågeställningar besvaras vanligtvis inom tre arbetsdagar, medan andra frågor kan kräva utredning och därmed ta längre tid att besvara. Vissa återkommande frågeställningar identifieras som kunskapsluckor och svar läggs upp i FAQ-funktionen på vår webbplats. Myndigheten kan konstatera att dessa sidor har en stabil besöksfrekvens: Under 2023 var antalet besök drygt 30 000 jämfört med knappt 27 000 för 2022 vilket tyder på att denna funktion är ett relevant komplement till handböcker och annat kunskapsstöd. Motsvarande statistik för 2021 saknas (se webbstatistik, sida 25). MFoF kommer även fortsättningsvis att arbeta för att FAQ-sidorna ska vara uppdaterade med aktuellt innehåll för att möta de yrkesverksammas behov.

Frågeställningar inkommer också via telefon. MFoF erbjuder telefontid på fasta tider två dagar i veckan, vilket säkerställer möjligheten att nå myndigheten och samtidigt underlätta ett professionellt bemötande.

Från en gradvis ökning de senaste åren, har vi under 2023 ett trendbrott vad gäller inkomna mail. Allra tydligast märks nedgången av frågeställningar inom området informations-samtal samt faderskap och föräldraskap. För informationssamtalen rör det sig om minskning från 160 under 2022 till 40 under 2023 och för faderskap och föräldraskap en minskning från 372 till 285. Myndighetens bedömning är att minskningen beror på att MFoF de senaste två åren uppdaterat kunskapsstödet inom områdena internationella adoptioner, vårdnad om barn i vissa fall samt faderskap och föräldraskap. För informationssamtalen tog vi under 2022 fram ett helt nytt material i form av föreskrifter och allmänna råd, samt ett tillhörande kunskaps-stöd, som även innehåller ett omfattande material om vårdnad, boende och umgänge. Den del av myndighetens webbplats som rör informationssamtalen hade 25 000 besök under 2023 (jämfört med 19 000 under 2022).

Även frågor om samarbetssamtal har minskat något från en redan låg nivå under 2023 (Från 31 till 22), vilket vi tillskriver det omfattande utbildningsmaterialet på området som vi publicerade i början av 2022. Utbildningsmaterialet om samarbetssamtal hade drygt 40 000 besökare under 2023 (jämfört med 36 000 under 2022).

Möjligheten för föräldrar att fastställa faderskap och föräldraskap via en e-tjänst på Skatteverket har gjort att Socialnämndernas utredningar i sådana ärenden minskat drastiskt. MFoF:s officiella statistik visar att det mellan 2010–2020 fastställdes omkring 60 000 faderskap varje år via socialnämnderna. År 2022 var motsvarande siffra drygt 17 000. 2023 års siffror publiceras av Skatteverket i början av 2024. MFoF förväntar sig trots denna minskning ett fortsatt inflöde av frågor inom området eftersom dessa generellt avser mer komplicerade ärenden som socialnämnderna fortsatt hanterar.

Inom adoptionsområdet kommer frågeställningarna i ungefär lika hög grad från

allmänheten som från yrkesverksamma och organisationer. Att andelen frågeställningar från allmänheten är högre inom detta område än övrig familjerätt kan delvis förklaras av möjligheten till så kallad enskild adoption, där den sökande, med ett godkännande av MFoF, har möjlighet att adoptera utan att anlita en auktoriserad adoptionsorganisation. Hälften av frågeställningarna inom adoptionsområdet rör allmänna frågor om adoption och vår roll som kunskaps- och centralmyndighet på området.

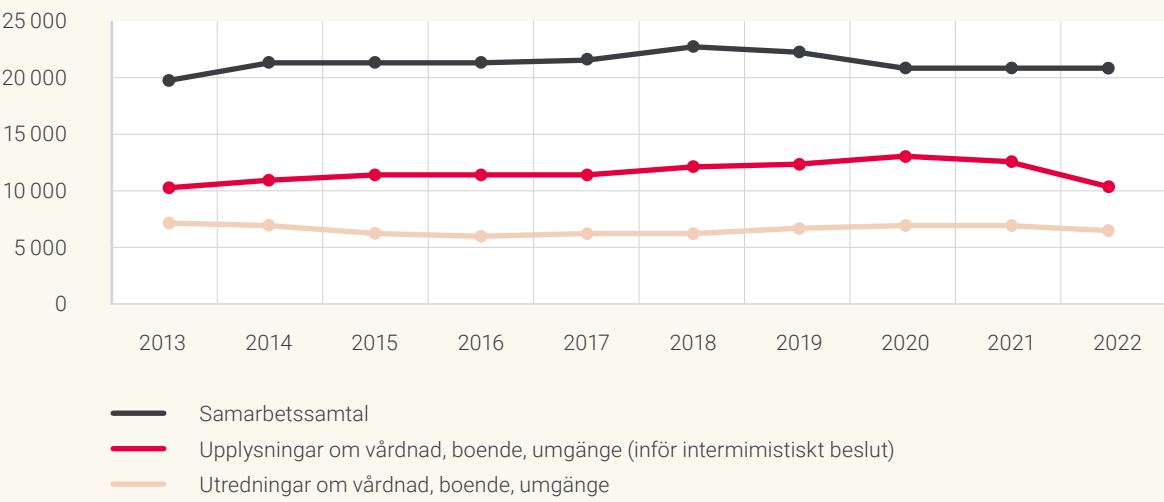
Statistik för utvärdering och planering

Under året har vi kartlagt och systematiserat adoptionsrelaterade mailfrågor för att få en enhetlig intern statistik från och med 2024 och framåt. Syftet är att få bättre överblick över behovsområden och hur dessa förändras för att bättre kunna möta våra målgruppers förändrade behov.

Inför 2023 beslutade MFoF att inkludera statistik om informationssamtal i den officiella statistiken om familjerätt. Uppgifterna har registrerats av kommunerna under året och ingår i inlämningen av 2023 års statistik, som publiceras under 2024. Statistiken bedöms relevant utifrån planering och uppföljning av området på såväl lokal som nationell nivå. Tillsammans med övrig statistik inom området blir det också möjligt att analysera om informationssamtalen ger de effekter som varit lagstiftarens intention. Exempelvis att antal mål i domstol avseende vårdnad, boende och umgänge minskar, vilket i sin tur leder till färre uppdrag till socialnämnderna avseende upplysningar och utredningar. Samtidigt som fler föräldrar nyttjar olika hjälp- och stödinsatser från samhället, såsom möjligheten till samarbetssamtal och hjälp att upprätta avtal kring vårdnad, boende och umgänge.

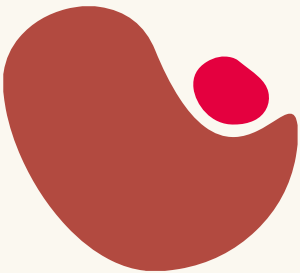
Statistiken de senaste tio åren visar att socialnämndernas familjerättsliga insatser avseende samarbetssamtal, upplysningar samt utredningar om vårdnad-, boende-, umgänge har legat på en relativt jämn nivå. Statistik för år 2022 visar en minskning av antal barn aktuella i upplysningar (se tabell på sida 48).

Officiell statistik: Antal barn berörda av samarbetssamtal, upplysningar och utredningar 2013–2022. Riket.

Frågor till myndigheten har även omfattat den officiella statistiken, där MFoF bland annat besvarat frågor från kommuner och deras systemleverantörer angående registrering och inlämning av uppgifter. Under 2023 har MFoF haft 7 432 besök på myndighetens statistiksidor, vilket är 18 % högre än ifjol.

Sidorna om officiell statistik har haft 4 124 besök, vilket är en ökning med 43 %. Noteras ska dock göras att det är tydliga ökningsmen från relativt låga nivåer. Därtill har MFoF besvarat frågor och bistått med stöd till olika användare av statistiken, däribland studenter, journalister och utredare på andra myndigheter.

Familjerätt och Internationell adoption

Som kunskapsmyndighet inom familjerätt producerar och tillgängliggör MFoF även information och material för att öka kunskapen hos kommuner i frågor som rör socialnämndernas familjerättsliga ärenden om föräldraförberedelse, medgivandeutredning samt stöd till barn och föräldrar vid internationell adoption. Myndigheten samordnar även den föräldrautbildning som kommunen ska anvisa inför adoption.

Antalet internationella adoptioner minskar i Sverige (se vidare om Internationella Adoptioner på sida 58). Detta innebär en utmaning för

yrkesverksamma inom kommuner i fråga om att upprätthålla nödvändig kompetens och kapacitet inom adoptionsområdet.

Myndigheten gör bedömningen ett stort stödbehov finns hos landets socialnämnder i deras uppdrag att tillgodose det uppdrag de har före, under och efter en adoption, samt att myndigheten de kommande åren behöver öka det riktade stödet i till yrkesverksamma gällande särskild kunskap om adoptionsspecifika behov och stöd.

Obligatorisk föräldrautbildning

Sedan hösten 2020 har MFoF uppdraget att utbilda föräldrautbildare samt tillhandahålla utbildningsmaterialet *Föräldraskap genom adoption* som ska möta behovet av kunskap och skapa förutsättningar för ökade insikter hos de blivande adoptivföräldrarna. Sedan 2020 har myndigheten utbildat 32 personer i materialet "Föräldraskap genom adoption". 2021 var deltagarantalet 23 personer, 2022 tre personer och 2023 sex personer. Myndigheten har även ansvaret att samordna denna föräldrautbildning bland annat genom en samordningsgrupp med föräldrautbildare. Denna grupp fungerar som ett forum för dialog mellan MFoF och föräldrautbildarna vilket ger myndigheten underlag för fortsatt utvecklingsarbete samt möjlighet att styra och sprida information gällande föräldrautbildningens innehåll och form. Samordningens syfte är att myndigheten ska verka för att föräldrautbildning håller god kvalitet och att den finns tillgänglig över hela landet.

Det finns idag en osäkerhet kring kommunernas ansvar att anvisa sökande till denna föräldrautbildning. Myndigheten anser att detta ansvar behöver förtydligas. Två tredjedelar av de föräldrautbildare som tillkommit de tre senaste åren har anslutit sig till samordningsgruppen men gruppen har också tappat medlemmar. I dagsläget består gruppen av 35 personer. Under år 2023 har MFoF kallat till två samordningsmöten med 17 respektive 11 deltagare. (jämfört med 16 respektive 17 deltagare under 2022). Effekten av samordningen skulle sannolikt få större genomslag om samtliga föräldrautbildare var anslutna till och aktiva i gruppen.

Det minskade antalet internationella adoptioner har dock gjort att flera föräldrautbildare fått ställa in planerade utbildningar.

Kartläggning av befintligt stöd

MFoF har under 2023 sammanställt en kartläggning av de generella stöd som internationellt adopterade kan ta del av på universell och selektiv nivå. Kartläggningen syftar till att lägga en grund för myndighetens fortsatta planering gällande att främja samordning av stöd till adopterade.

En av slutsatserna är att tillgången till adoptionsspecifikt stöd inte är jämt fördelad över landet. Myndigheten gör bedömningen att kommuner och regioner behöver systematisera sitt arbete med adoptionsspecifikt stöd för att stödet ska bli hållbart, jämlikt och jämställt. MFoF vill därför fortsätta verka för spridning och utveckling av framtagna stöd, samt identifiering av kunskapsluckor och behov av ytterligare stöd. MFoF ämnar fortsätta att följa och rapportera om utvecklingen av kunskapsläget. Kartläggningen visar även på en utveckling där stödet förflyttas från kommunerna och adoptionsorganisationerna till MFoF, bland annat genom samtalsstöd och ursprungssökning.

Familjerådgivning

Familjerådgivning erbjuder stöd och hjälp vid problem i relationer i olika familjekonstellationer. En funktionell familjerådgivning har positiva effekter både på kort och lång sikt vad gäller bättre hälsotillstånd, lägre konfliktnivå och högre grad av samförstånd. Förbättrade uppväxtvillkor för barn och minskade behov från andra samhällsinsatser är andra exempel på vad familjerådgivning kan bidra med. Kommunerna är skyldiga att tillhandahålla familjerådgivning till sina medborgare. En utmaning i detta arbete är den lokala anpassningen till kommunernas demografi och de varierande behov som medborgarna har. MFoF:s uppdrag är att stödja kommunerna i detta viktiga arbete. Två medarbetare på MFoF har ett speciellt ansvar att sammanställa och tillgängliggöra kunskap och vägledning på detta område, samt besvara frågor från yrkesverksamma familjerådgivare.

Verksamhetsområdets mål 2023

Under 2023 har MFoF haft som målsättning att öka kommunernas kunskaper om vad ett barnrättsbaserat arbete inom familjerådgivning innebär genom kunskaps-spridning, dialog och metodutveckling.

Myndighetens fortsatta målsättning är att få en tydligare roll gentemot beslutsfattare i kommunerna genom att upprätta forum för kontinuerliga dialoger samt ge kunskap och verktyg för analys av sina verksamheter.

Utfall och analys

Att öka kunskapen om barnrättsbaserat arbete i den kommunala familjerådgivningen är ett långsiktigt arbete som över tid kommer att leda till ett tydligare barnperspektiv samt öka barns delaktighet. MFoF bedömer att vi i allt väsentligt utfört uppgifterna enligt instruktion och verksamhetsmål men kan konstatera att vi aktivt behöver lyfta dessa frågor med kommunerna de närmaste åren för att nå önskat läge. Genom att tydligare rikta oss mot

→ **En aktiv del i
det kommunala
folkhälsoarbetet**

chefer och beslutsfattare bedömer MFoF att målgruppen kommer att få större möjligheter att göra familjerådgivningens arbete tillgängligt för fler målgrupper och tydligare kan integrera detta med familjerättens arbete med familjer i separation. En del i detta är att öka kunskapen om hur en fungerade familjerådgivning kan vara en aktiv del i det kommunala folkhälsoarbetet.

Familjerådgivning under 2023

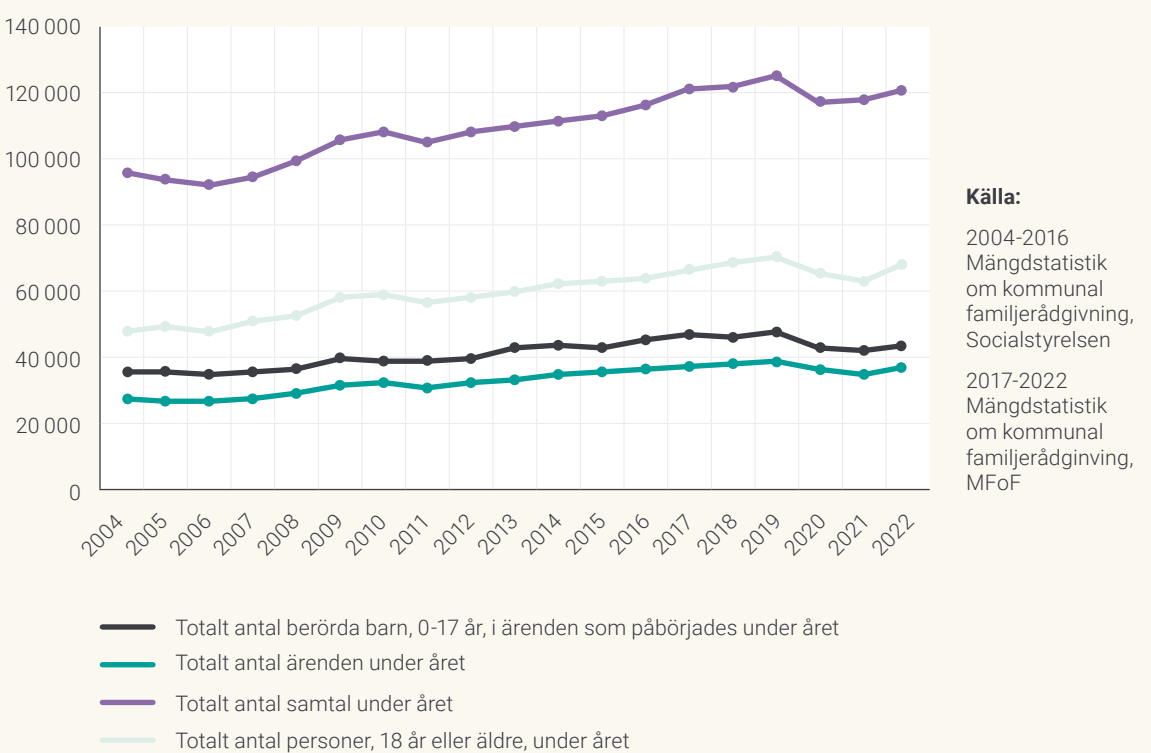
Stärka familjerådgivningens roll på det familjerättsliga området

Som ett led i myndighetens strategiska plan för familjerådgivning 2022–2026 har MFoF arbetat med att tydliggöra och stärka familjerådgivningens roll inom det familjerättsliga området. En intern analys har kartlagt om och när det finns fördelar med att de båda verksamhetsområdena ska föra fram gemensamma budskap och kunskapsstöd till huvudmännen. Externt har myndigheten fokuserat på att inkludera familjerättens chefer i myndighetens kommunikation med familjerådgivningens chefer. MFoF har även i år genomfört ett chefswebbinarie på temat **Att leda och styra kommunal familjerådgivning och familjerätt** där även chefer och strateger verksamma inom kommunal familjerätt bjöds in. Totalt hade ett drygt 100-tal hörsammat inbjudan.

Som ytterligare ett led i arbetet med att tydliggöra familjerådgivningens roll har MFoF initierat ett samarbete med Rådet för främjande

av kommunala analyser (RKA). För MFoF:s del syftar samarbetet till att myndighetens officiella statistik om familjerådgivning och familjerätt läggs in i RKA:s databas Kolada. Att myndighetens statistik om familjerådgivning och familjerätt på så sätt kan presenteras tillsammans och dessutom på samma plats som andra kommunala nyckeltal bedömer MFoF kommer att förenkla huvudmännens arbete med uppföljning och planering av hela det familjerättsliga området. MFoF gör också bedömningen att detta på sikt kommer att öka kommunernas förutsättningar att erbjuda rätt stöd i rätt tid till föräldrar som har problem i sin par- eller föräldrelation. Under året har MFoF också erbjudit utbildning via RKA där kommunerna fått en genomgång av verktyget Kolada samt hur de nya nyckeltalen kan användas i analyser.

Totalt antal ärenden, antal samtal, antal personer och antal berörda barn i familjerådgivning 2004–2022. Riket.

En barnrättsbaserad familjerådgivning

Konflikter eller problem i föräldrarnas relation kommer att beröra barnet eftersom relationen mellan föräldrarna är barnets uppväxtmiljö. Barn omfattas alltså i allra högsta grad av familjerådgivning, även om de sällan deltar i samtalen. Den officiella statistiken visar att de flesta (75 %) som besöker familjerådgivning har barn i relationen. Det totala antalet berörda barn uppgick

”Inspirerande och energigivande. Arbetet kommer stärka barnrättsperspektivet och göra familjerådgivningen mer likvärdig.

Johanna Zetterström
Enhetschef i Norrtälje

enligt den senast publicerade statistiken (2022) till 44 124. Över tid har antalet barn i familjerådgivning ökat, med undantag för pandemiåren. Detsamma gäller för antal ärenden, antal samtal och antal vuxna personer (se graf på sida 53).

I regleringsbrevet för 2021 fick MFoF i uppdrag att ta fram och sprida information som skulle bidra till ökad kunskap om barnkonventionen bland landets kommunala familjerådgivare och familjerättssekreterare. 2022 förtydligades

barnrättsperspektivet ytterligare genom myndighetens vägledning för kommunal familjerådgivning. MFoF bedömer att de satsningar som gjorts har skapat en medvetenhet hos både familjerådgivare och chefer som lett till att myndigheten fått många frågor om implementering av barnrättsperspektivet i det praktiska arbetet. För att möta dessa nya kunskapsbehov initierades ett samarbete med SKR, inom ramen för deras arbete med lärande exempel. Detta utvecklingsprojekt, [En barnrättsbaserad familjerådgivning](#), genomförs under 2023–2024. Elva kommuner deltar med chefer och familjerådgivare under ledning av en barnrättsexpert från SKR. Projektets lärande exempel kommer att publiceras på MFoF:s och SKR:s respektive webbplatser och genom andra spridningsaktiviteter. Under 2024 kommer MFoF och SKR även att delta vid Barnrättsdagarna och presentera projektets arbete och preliminära resultat.

Genom att stödja ett antal kommuner med att ta fram förslag på metoder, arbetssätt och rutiner bedömer MFoF att takten och förutsättningarna för implementeringen av ett barnrättsperspektiv kommer att öka i samtliga kommuner.

Ökat intresse för webbplatsen

När det gäller familjerådgivningens område i stort kan vi konstatera att antalet besökare på familjerådgivningens sidor på mfof.se fortsätter att öka. Under 2023 uppgick antal besök till 9 500 vilket motsvarar en ökning med 29 % jämfört med 2022. Siffror för 2021 saknas

eftersom verktyget för webbstatistik installerades i november 2021. Vad gäller nyhetsbrev har vi också kunnat se en ökning jämfört med året innan. Exempelvis kan myndigheten konstatera att öppningsfrekvensen på det mailbaserade nyhetsbrevet har ökat med drygt 50 %.

Under året har det inkommit ett flertal frågor som myndigheten besvarat, bland annat frågor kring sekretess, väntetid, barnfridsbrott, samt organisering av familjerådgivningens verksamhet. Dessutom har MFoF svarat på frågor kopplat till den officiella statistiken, främst avseende registrering och inlämning av uppgifter.

MFoF bedömer att det ökade intresset för myndighetens arbete visar att det finns en efterfrågan av kunskapsstyrning inom området.

Inventering av internationell forskning – samarbete med SBU

Det finns mycket begränsad forskning på familjerådgivningens effekter på individ- och samhällsnivå. Som ett led i att stärka forskningsanknytningen på området har MFoF uppdragit åt Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) att undersöka det internationella forskningsläget gällande effekter av familjerådgivning. Genom denna forskningsöversikt hoppas MFoF få kunskap om evidensläget gällande familjerådgivningens utfall på psykisk hälsa hos såväl föräldrar och barn, i vilken mån familjerådgivning bidrar till att lösa eller minska konflikter i par- och föräldrarelationer samt hur dylika insatser bör organiseras för att vara kostnadseffektiva.

Revidering av Sveriges officiella statistik om familjerådgivning

MFoF har publicerat officiell statistik om familjerådgivning sedan år 2017, då myndigheten övertog ansvaret från Socialstyrelsen. Statistiken har i stort sett haft samma upplägg sedan år 2003. För att säkerställa att statistiken utgör

ett relevant kunskapsunderlag som tillgodoser användarnas faktiska behov, har MFoF därför påbörjat ett revideringsarbete. Bland annat behöver statistiken på ett bättre sätt än idag, kunna beskriva och mäta familjerådgivningens innehåll, kvalitet och tillgänglighet. Under året har myndigheten påbörjat en kartläggning för att undersöka användarnas behov av statistik inom området och har bland annat tillfrågat chefer inom familjerådgivning och familjerätt.

Den reviderade statistiken har också som utgångspunkt att all individbaserad statistik ska vara uppdelad per kön. Eftersom några kommuner uttrycker att arbetsbördan med att sammanställa statistiken upplevs som relativt stor, vill MFoF dessutom undersöka hur det går att underlätta för kommunerna att sammanställa och lämna in statistik. En utmaning när det gäller den officiella statistiken är att den kommunala familjerådgivningen kan vara organiserad på olika sätt. Inför 2023 års inlämning informerades därför kommunerna om värdet av att respektive kommun, oavsett hur de valt att organisera familjerådgivningen, har en kontaktperson som kan nås vid utskick och som har ett övergripande ansvar kring sammanställning och inlämning av statistik. Kommuner som inte tillhandahåller familjerådgivning i egen regi kan exempelvis anlita annan kommun, privat aktör eller erbjuda familjerådgivning genom någon form av kommunal eller regional samverkan.

Internationella adoptioner

MFoF har i uppdrag att pröva svenska adoptionsorganisationers ansökningar om att få arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige och i de länder varifrån adoption kan ske. Myndigheten utövar tillsyn av organisationernas verksamhet för att säkerställa att denna bedrivs enligt lag och efter principen om barnets bästa.

MFoF hanterar även ansökningar om att få genomföra enskilda adoptioner samt godkännande av utländskt adoptionsbeslut.

Verksamhetsområdets mål 2023

Under 2023 har MFoF haft som målsättning att öka rättssäkerheten och barnets bästa i adoptionsprocesserna. Vi har även prioriterat en effektivisering av vår adoptionsverksamhet, i enlighet med gällande rätt och med en god hushållning av statens medel. Myndigheten har även en långsiktig målsättning att öka förtroendet hos våra målgrupper och stärka vår internationella samverkan.

Utfall och analys

För att ytterligare öka effektivitet och rättssäkerhet inom vår myndighetsutövning har MFoF utökat den grupp som helt fokuserar på den myndighetsutövning som följer av lag och vår roll som centralmyndighet med ytterligare två utredare. Gruppen består nu av totalt sex personer. Vår bedömning är att detta fokus tydligt bidrar till att nå verksamhetsområdets mål, inklusive barnets bästa i adoptionsprocesserna.

Under 2023 har vi fortsatt att utveckla grundläggande verktyg för att säkerställa att vårt arbete leder till en god kvalitet och ökad rättssäkerhet: Arbets- och delegationsordning, ansökningsblanketter, beslutsmallar samt dokumentation av bedömningar och ställningstaganden inom enskilda ärenden. Vi har även genomfört en

rad aktiviteter som vi bedömer tar oss närmare våra målsättningar, som att vidareutveckla internationella kontakter samt sprida information om vårt arbete till våra målgrupper. Antalet besök på myndighetens adoptionsrelaterade sidor på webbplatsen fortsätter att öka: 68 500 besök för 2023 är en ökning med 26 % jämfört med 2022.

➔ Rättssäkerhet och barnets bästa årets fokus

Internationella adoptioner är ett mångfacetterat område och myndighetens uppdrag kräver ett långsiktigt, strukturerat samarbete med övriga ursprungs- och mottagarländer för att leda till förändringar. Myndigheten har under 2023 avslagit ansökningen om auktorisation att bedriva adoptionsförmedling i Madagaskar eftersom landets lagstiftning inte uppfyller viktiga internationella krav. MFoF bedömer att avslag som detta tydliggör vikten av att ursprungsländer förbättrar sitt inhemska arbete och därmed skapar bättre förutsättningar för att framtida adoptioner genomförs på ett än mer etiskt och rättssäkert sätt.

Internationella adoptioner under 2023

Under 2023 har två ideella organisationer haft auktorisation för förmedling av internationella adoptioner i Sverige: Adoptionscentrum och Barnen Framför Allt – Adoptioner.

Dessa organisationer har tillsammans haft auktorisation att arbeta med adoptionsförmedling i 14 länder, vilket kan jämföras med 15 länder under 2022 och 18 länder under 2021. Förändringen över åren beror bland annat på att MFoF bedömt att vissa länder inte uppfyller de rättsliga förutsättningarna för samarbete och därför inte beviljat ansökan om auktorisation, men också att organisationerna inte har ansökt om förnyad auktorisation för vissa länder.

Under 2023 har MFoF fattat beslut i sex ärenden för landauktorisat ion. Detta kan jämföras med 13 beslut under 2022. Hösten 2022 gjorde myndigheten en förändring som innebär att inkomna ansökningar för landsauktorisat ion behandlas löpande under året, istället för som tidigare vid en fast tidpunkt med två års mellanrum. Detta för att få ett jämnare flöde över åren.

Antal ärenden	2023	2022	2021
Inkomna ansökningar om landauktorisat ion	5	0	20
Beslut i ärenden om landauktorisat ion	6	13	0
Inkomna ansökningar om sverigeauktorisat ion	0	0	3
Beslut i ärende om sverigeauktorisat ion	0	0	3

Auktoriserade länder för adoptionsförmedling 2023

Länder	Adoptions-centrum	Barnen framför allt - Adoptioner	Flickor 2023	Pojkar 2023	Flickor 2022	Pojkar 2022	Flickor 2021	Pojkar 2021	Kommentar
Colombia	Ja	-	2	5	3	6	2	4	
Filippinerna	Ja	-	1	1	0	0	2	5	
Indien	Ja	Ja	4	4	7	8	1	3	
Lesotho	Ja	-	0	0	0	2	1	2	Adoptionscentrum har i november 2023 återkallat sin ansökan om auktorisation.
Madagaskar	Ja	-	5	1	3	4	0	2	I november 2023 avslogs Adoptioncentrums ansökan om auktorisation. Beslutet har överklagats till förvaltningsrätten. Det tidigare auktorisationsbeslutet gäller fortfarande i avvaktan på utfallet av domstolsprövningen.

Auktoriserade länder för adoptionsförmedling 2023

Länder	Adoptions-centrum	Barnen framför allt - Adoptioner	Flickor 2023	Pojkar 2023	Flickor 2022	Pojkar 2022	Flickor 2021	Pojkar 2021	Kommentar
Montenegro	Ja	-	0	0	0	0	0	0	Nytt samarbete från och med 2023-05-30
Panama	Ja	-	0	0	0	0	0	0	Samarbetet upphörde juni 2023
Serbien	Ja	-	3	4	3	7	4	8	
Sydafrika	Ja	-	6	5	2	5	7	13	
Sydkorea	Ja	-	1	5	2	7	4	15	
Taiwan	Ja	Ja	6	5	7	7	7	14	
Thailand	Ja	Ja	2	0	6	3	4	5	
Tjeckien	-	Ja	1	3	0	0	2	1	
Ungern	-	Ja	4	5	8	7	3	4	2022 beviljades Barnen Framför Allt - Adoptioner auktorisation endast för förmedling av adoptioner där acceptans av barnförslag har skett. Beslutet överklagades till förvaltningsrätten som biföll överklagandet. MFoF har överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten. Det tidigare auktorisationsbeslutet gäller fortfarande i avvaktan på utfallet av domstolsprövningen.
Vietnam	-	-	0	0	0	1	3	2	Samarbetet upphörde maj 2022
Totalt			35	38	41	57	40	78	

Anlända barn via auktoriserade adoptionsorganisationer

MFoF:s statistik visar att antalet förmedlade adoptioner fortsätter att minska. Under 2023 genomfördes 73 internationella adoptioner till Sverige via svenska adoptionsorganisationer, en minskning från 98 adoptioner under 2022 och 118 adoptioner under 2021.

MFoF:s tillsynsarbete ger insyn i adoptionsorganisationernas ekonomi. Myndigheten konstaterar att organisationernas verksamhet i princip är finansierad av adoptionsavgifterna. I och med att antalet förmedlade adoptioner minskar, försämras också organisationernas ekonomiska situation. Adoptionsorganisationen Barnens Vänner Internationell Adoptionsförening avvecklade sin verksamhet under 2022 på grund av sin ekonomiska situation. Om antalet förmedlade adoptioner fortsätter att minska bedömer MFoF att det kan innebära att även de två återstående adoptionsorganisationerna behöver avveckla sin förmedlingsverksamhet eller till och med hela verksamheten inom några år. Ett sådant utfall skulle kunna få konsekvenser för adopterades möjlighet till bland annat stöd efter adoption och ursprungssökning. MFoF bedömer även att en avveckling av organisationernas verksamhet kan påverka adoptionsverksamheten överlag.

Anlända barn

Adoptionsorganisation	Flickor 2023	Pojkar 2023	Totalt 2023	Flickor 2022	Pojkar 2022	Totalt 2022	Flickor 2021	Pojkar 2021	Totalt 2021
Adoptionscentrum	22	26	48	20	40	60	23	58	81
Barnen framför allt - Adoptioner	13	12	25	18	14	32	14	13	27
Barnens vänner	0	0	0	3	3	6	3	7	10
Totalt	35	38	73	41	57	98	40	78	118

Auktorisation och tillsyn

Under 2021 och 2022 arbetade MFoF med att förändra handläggningen och utveckla nya format för auktorisationsbesluten. Under 2023 har myndigheten fortsatt detta arbete genom att utveckla barnkonsekvensanalysen i besluten med utgångspunkt i barnkonventionen. Detta är ett viktigt steg i myndighetens arbete med att systematiskt och enhetligt beakta barnets bästa i adoptionsprocessen.

MFoF har genomfört tillsynsbesök hos de svenska adoptionsorganisationerna. Myndigheten har där granskat ett urval av adoptionsakterna för varje land som organisationen har auktorisation för. Syftet med aktgranskningen är att få en större inblick och förståelse för vilken information som finns sparad i adoptionsakterna men också att göra en jämförelse mellan länderna. Resultatet av tillsynsarbetet för 2023 kommer att publiceras i början av 2024 i form av en rapport för varje adoptionsorganisation.

MFoF arbetar för att adoptionsorganisationerna ska ha enhetlig kostnadsredovisning och transparens kring avgifter och kostnader i utlandet. Myndigheten har granskat organisationernas verksamhet i såväl Sverige som i ursprungs-länderna, bland annat genom granskning av organisationernas kostnadsredovisningar.

MFoF bedömer att myndighetens tillsynsarbete bidrar till ökad transparens kring avgifter och kostnader i utlandet, samt bidrar till att förhindra otillbörlig ekonomisk eller annan vinst i samband

med internationell adoptionsverksamhet. Genom att säkerställa att organisationerna särskiljer den ekonomiska redovisningen för eventuella samarbetsprojekt från de faktiska kostnaderna och avgifterna för adoption, bidrar MFoF till en ökad rättssäkerhet kring adoptioner.

MFoF bedömer att myndighetens arbete med auktorisation och tillsyn bidrar till att säkerställa att adoptionsorganisationerna följer regelverket. Lagkraven för auktorisation syftar till att säkerställa att barns rättigheter tillvaratas genom att motverka oetiska adoptioner och upprätthålla en rimlig rätts-säkerhetsnivå inom adoptionsverksamheten.

Enskilda ärenden

MFoF har genomfört en rad förbättrings- och utvecklingsarbeten: Sedan hösten 2023 har myndigheten en ny arbets- och delegations-ordning (se sida 8). Delegationen innebär att utredarna numera fattar beslut i vissa typer av ärenden, exempelvis enskilda adoptioner och godkännande av utländskt adoptionsbeslut.

MFoF har även utvecklat nya ansökningsblanketter och beslutsmallar för enskild adoption och godkännande av utländskt adoptionsbeslut. Syftet med ansökningsblanketterna är att göra det tydligt för den som ansöker vilka underlag och information MFoF behöver, samt att effektivisera myndighetens handläggning. De nya blanketterna, som publicerats på myndighetens webbplats under november, hanterar personuppgifter enligt dataskydds-

förordningen (GDPR) och har instruktioner som gör dem enklare att fylla i, vilket i sin tur minskar myndighetens behov av kompletteringar. Syftet med de nya beslutsmallarna är att myndighetens beslut ska bli tydligare och mer enhetliga.

MFoF har påbörjat en intern kartläggning där utredarna samlar ställningstaganden och bedömningar i olika frågeställningar som rör enskilda ärenden. MFoF bedömer att denna sammanställning bidrar till en mer enhetlig och effektivare handläggning, vilket i sin tur leder till ökad rättssäkerhet för de enskilda. Detta är ett fortlöpande arbete.

Under 2023 har antalet ansökningar om att få genomföra en enskild adoption och godkännande av utländska adoptionsbeslut

fortsatt ligga på en hög nivå. Trots det ökade inflödet av ansökningar har MFoF:s genom-snittliga handläggningstid minskat. Detta är en effekt av bland annat den nya arbets- och delegationsordningen och de nya rutinerna med dokumentation av samlade ställningstaganden. Myndigheten har gjort en intern omfördelning av resurser, vilket inneburit att avdelningen som arbetar med internationell adoption fått två ytterligare heltidstjänster. Denna omfördelning har också bidragit till handläggningstidernas positiva utveckling. MFoF bedömer att de nya ansökningsblanketterna, och även besluts-mallarna i viss grad, kommer att bidra till en ytterligare effektivisering av handläggning.

Inkomna ärenden och beslut för ansökan om enskild adoption och godkännande av utländskt adoptionsbeslut

Ärenden	2023	2022	2021
Inkomna ärenden enskilda adoptioner	30	29	24
Beslut enskilda adoptioner	41	29	13
Inkomna ärenden om godkännande	19	19	14
Beslut godkännande	25	22	9

Genomsnittligt antal dagar från registreringsdag till beslut för ärenden inkomna under respektive år. För 2023 är det totalt 6 antal ärenden som saknar beslut vid årsskiftet.

Ärenden	2023	2022	2021
Enskilda adoptioner	72	162	151
Godkännande	76	148	198

Statsbidrag till organisationer på adoptionsområdet

MFoF har i uppdrag att fördela statsbidrag till svenska auktoriserade adoptionsorganisationer och riksorganisationer för adopterade i enlighet med förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptions-sammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade (statsbidragsförordningen). Enligt regleringsbrevet för 2023 fick MFoF betala ut högst 1 800 000 kronor i statsbidrag.

Statsbidraget är ett ekonomiskt stöd för adoptionsorganisationernas arbete med adoptionsförmedling. Bidraget fördelas enligt statsbidragsförordningen och i enlighet med denna har ingen organisation fått mer än 10 000 kronor i statsbidrag per genomsnittligt antal förmedlade adoptioner under en tvåårs-period. Modellen har inneburit att MFoF inte kunnat fördela hela statsbidraget eftersom antalet förmedlade adoptioner varit få.

Statsbidrag till adoptionsorganisationer (kr)

Organisation	2023	2022	2021
Adoptionscentrum	705 000	640 000	710 000
Barnen Framför Allt - Adoptioner	295 000	270 000	400 000
Barnens Vänner	-	-	200 000
Totalt	1 000 000	910 000	1 310 000

För de riksorganisationer som arbetar för adopterade är statsbidraget en viktig källa till finansiering. Statsbidragsförordningen ger ingen vägledning i hur detta statsbidrag ska fördelas. MFoF gör därför en bedömning av hur bidraget

ska fördelas mellan de organisationer som uppfyller kraven för att beviljas statsbidrag. Totalt under året har 153 473 kr betalats ut fördelat på sex riksorganisationer (se tabell. Streck i tabellen innebär att det inte inkommit några ansökningar).

Statsbidrag till riksorganisationer för adopterade (kr)

Organisation	2023	2022	2021
Adopterade Koreaners Förening, AKF	60 000	60 000	60 000
Adopterade Etiopiers och Eritreaners förening, AEF	13 473	20 000	6 548
Chileadoption.se	25 000	20 000	14 042
Organisationen för vuxna Adopterade och Fosterbarn, AFO	25 000	12 601	25 000
Transnationellt Adopterades riksorganisation, TAR	20 000	8 689	20 000
Adopterade Koreaners förening i Göteborg, AKF Göteborg	0	20 000	-
Svensk Etiopiska Familjeföreningen, SEFF	10 000	-	-
Totalt	153 473	141 290	125 590

Samarbete och samverkan under året

Omvärldsbevakning och samverkan med andra organisationer och aktörer är viktiga delar av vår verksamhet. Det hjälper oss att göra rätt prioriteringar och få största möjliga resultat av våra satsningar. Inte minst ger information om situationer och händelser i ursprungsländerna oss större möjligheter att säkerställa att processen sker rättssäkert och utifrån barnets bästa. MFoF bedömer att informationsutbytet mellan länderna också bidrar till att myndighetens kvalitet och effektivitet ökar.

Under året har vi fortsatt att bygga nätverk, stärka relationer samt vara med och ta initiativ till erfarenhetsutbyte, framför allt med andra centralmyndigheter i Norden och Europa.

MFoF har under 2023 fått värdefull information från Utrikesdepartementet och flera utlands-myndigheter, däribland ambassaderna i Washington, Pretoria, Bogota, Manilla och Bagdad samt inom ursprungssökningen från ambassaderna i Beijing, Addis Abeba, Warszawa och Jakarta. MFoF har även hämtat in information om olika förhållanden i ursprungsländer från olika FN-organ, Haagsekretariatet samt organisationer som International Social Service/ International Reference Centre for the Rights of Children Deprived of their Family (ISS/IRC).

Myndigheten samverkar med ett flertal internationella aktörer och nätverk, bland annat Haagkonferensen för internationell privaträtt. MFoF har deltagit på de årliga mötena med Intercountry Adoption Network (ICAN-gruppen), ett nätverk bestående av centralmyndigheter från olika mottagarländer. De nordiska centralmyndigheterna möts en gång om året. Mötet under 2023 anordnades av MFoF och hölls i Skellefteå. Genom att delta på möten stärker MFoF sitt internationella samarbete och skapar förutsättningar för att myndigheten ska vara en naturlig samarbets-partner och bidra med god kunskap.

MFoF har under året tagit emot en delegation från Lesothos centralmyndighet för adoption. Det pågår ett lagstiftningsarbete i Lesotho som kommer att förändra centralmyndighetens roll vid internationella adoptioner. Delegationens syfte med besöket var att få en bättre förståelse för det svenska adoptionssystemet och MFoF:s ansvarsområden vid internationell adoption. Vid mötet fick MFoF tillfälle att ställa frågor om adoptionsprocessen i Lesotho och få en fördjupad förståelse för denna.

I oktober 2023 genomförde MFoF ett landbesök i Sydkorea i syfte att samla information om nuvarande adoptionsprocess och kommande förändringar. MFoF träffade myndigheter, tjänste-män och olika organisationer för adoptions-relaterade samtal. Sverige har över 9 500 adopterade från Sydkorea varför ett annat viktigt syfte var att samla information om det befintliga stödet för ursprungssökning, få en uppdatering om den pågående statliga granskningen av internationella adoptioner samt utveckla myndighetens kontaktnät i landet. Den statliga utredningen har 367 pågående ärenden, varav 22 avser adoptioner till Sverige. Resan gav MFoF en bättre förståelse för hur den internationella adoptionsverksamheten fungerar idag och vilka förändringar och utmaningar som ny lagstiftning kan komma att innebära för adoptionsområdet. MFoF har även fått en inblick i den pågående statliga utredningen av internationella adoptioner och information om utredningens omfattning. En reserapport kommer att tillgängliggöras på myndighetens webbplats i början av 2024.

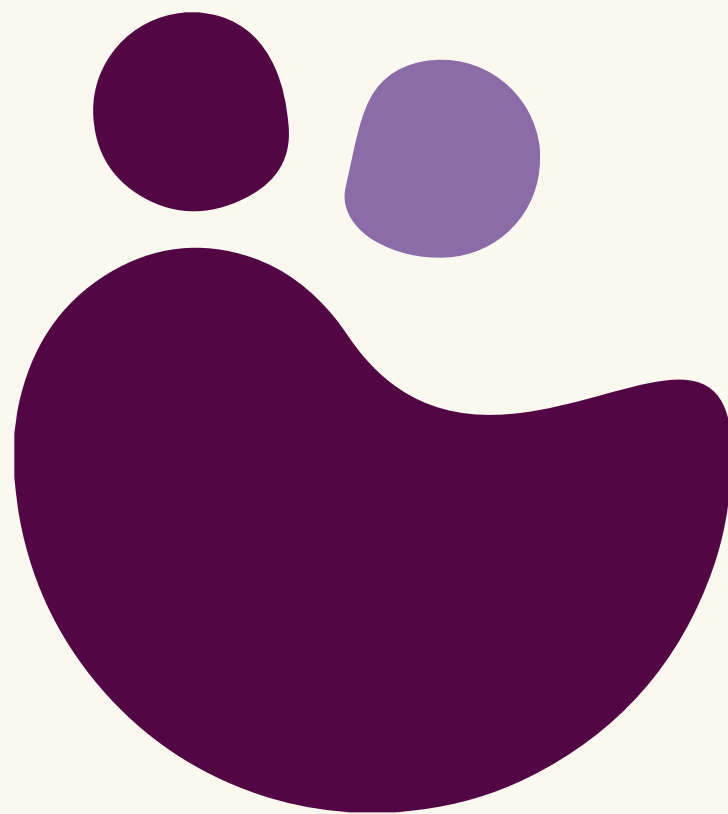
Samtalsstöd till adopterade och adoptivföräldrar

MFoF har under 2023 haft ett fortsatt uppdrag att erbjuda ett adoptionsspecifikt, professionellt samtalsstöd till adopterade och adoptivföräldrar. Stödet har erbjudits både individuellt och i grupp. Samtalsstödet är ett komplement till den hjälp som erbjuds inom den ordinarie hälso- och sjukvården. Samtalsstödet har utförts av Apoteksgården Kognitiva Center AB.

Detta samtalsstöd har erbjudits kostnadsfritt via olika digitala lösningar, telefon eller fysiska besök för att på så sätt vara tillgängligt i hela landet. Myndigheten har på olika sätt informerat om möjligheten till samtalsstöd, bland annat genom annonsering och direkta kontakter med de adopterades föreningar, föreningar för adoptivföräldrar, svenska adoptionsorganisationer samt med yrkesverksamma som möter målgruppen.

Under hösten 2023 genomfördes också en annonskampanj i sociala medier i syfte att nå fler adopterade och adoptivföräldrar. Myndighetens webbstatistik visar en kraftfull ökning av besök till samtalsstödet webbsida under kampanjtiden, från i genomsnitt 10 besök per dag till cirka 100 besök dagligen. Apoteksgården har under samma period märkt av ökad kontaktfrekvens.

Under 2023 har 170 adopterade fått samtalsstöd genom MFoF. Myndigheten har sedan slutet av september 2022 också erbjudit samtalsstöd till adoptivföräldrar, 43 adoptivföräldrar har tagit del av stödet under 2023. Sedan uppdraget startade den 1 september 2020 har totalt 601 personer tagit del av stödet (varav 59 adoptivföräldrar).

Adopterade som tagit del av samtalsstödet

År	Antal	Varav kvinnor	Varav män
2023	170	133 (78 %)	37 (22 %)
2022	180	146 (81 %)	34 (19 %)
2021	137	116 (85 %)	21 (15 %)

Antal timmar utfört samtalsstöd per år

2023	2022	2021
1 774	1 520	1 498

Under 2023 har efterfrågan av samtalsstöd ökat jämfört med tidigare år. Det är svårt att säga vad det beror på, en delförklaring är att målgruppen vidgades från 2022. Ökningen kan också vara en effekt av de kommunikationsinsatser som genomförts för att informera om möjligheten till stöd, samt att kännedomen om möjlighet till samtalsstöd ökat med tiden.

Samtalsstödet har följts upp löpande genom SRS-metoden (Session Rating Scale), vilket ger den enskilde möjlighet att, under pågående insats, tycka till om den hjälp som erbjuds och om den möter det faktiska behovet. Resultatet av denna uppföljning visar sammantaget att de flesta som tagit del av samtalsstödet haft en positiv upplevelse av stödet, att det varit effektivt och gynnat deltagarnas välbefinnande.

MFoF bedömer att samtalsstödet erbjudits i enlighet med uppdragsbeskrivningen och att det tillgodoser vissa av målgruppernas behov. MFoF anser också att det är viktigt med långsiktighet och kontinuitet i stödformen för att kunna organisera och erbjuda samtalsstöd till adopterade och adoptivföräldrar på ett bra sätt. MFoF ser också behov av att kompetens, stöd och vård utvecklas och erbjuds för att möta mer omfattande behov hos målgruppen.

MFoF fick i regleringsbrevet 2024 ett fortsatt ettårigt uppdrag att tillhandahålla samtalsstöd till adopterade och adoptivföräldrar. MFoF ser positivt på möjligheten att fortsatt kunna erbjuda denna typ av stöd i väntan på att erforderliga beslut fattas om en långsiktig lösning.

Ytterligare stärka rättssäkerheten och säkerställa barnets bästa i adoptionsprocessen

MFoF fick i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag att se över auktorisations- och tillsynsarbetet inom den internationella adoptionsverksamheten i syfte att ytterligare stärka rättssäkerheten och säkerställa barnets bästa i adoptionsprocessen. Uppdraget slutredovisades till Socialdepartementet i december 2022. MFoF har under 2023 fått i uppdrag att fördjupa delar av denna översyn och med utgångspunkt i myndighetens kunskaper och erfarenheter identifiera och föreslå angelägna utvecklingsområden och sätt att hantera dessa. Syftet med uppdraget är att se till att resurser används så effektivt som möjligt och för stärkt rättssäkerhet och för barnets bästa. MFoF har under hösten kartlagt och identifierat områden inom den internationella adoptionsverksamheten där lagstiftning och processer hos relevanta aktörer inom adoptionsområdet kan förändras och effektiviseras för att uppnå syftet med uppdraget. Uppdraget med dess slutsatser kommer att redovisas till Socialdepartementet senast den 28 mars 2024.

Stöd till internationellt adopterade vid ursprungssökning

MFoF erbjuder individuellt stöd vid ursprungssökning till internationellt adopterade över 18 år. Under 2023 har 81 anmälningar om stöd inkommit där vi kan konstatera att det är en övervägande del kvinnor som tagit del av stödet (72 % kvinnor och 28 % män). Sedan stödet påbörjades 2020 har sammanlagt 306 internationellt adopterade anmält behov av stöd till MFoF. 156 ärenden pågår vid årets utgång.

Stöd i sökning har undersökts i 36 ursprungsländer och de vanligast förekommande är Sydkorea, Indien, Colombia och Chile. I majoriteten av sökningarna har MFoF kunnat ge information och bidra med kontakter i ursprungslandet. Resultatet i enskilda ärenden påverkas oftast av faktorer utanför

myndighetens kontroll, exempelvis tillgång till adoptionshandlingar, lagstiftning och stöd från myndigheter i ursprungslandet.

MFoF har fortsatt bygga kunskap, erfarenheter och kontaktnät på området genom samarbete med andra länders centralmyndigheter. Genom denna samverkan har MFoF bland annat delat kunskap till andra länder som velat utveckla arbetet med stöd till internationellt adopterade.

De allra flesta adopterade vill i sin sökning få tillgång till mer information och komma i kontakt med biologiska familjemedlemmar. Stödet har i de flesta fall inneburit att adopterade fått tillgång till fler adoptionshandlingar som kan ge en tydligare bild av den adopterades bakgrund. Under 2023 har MFoF även bistått med översättning av adoptionshandlingar i 35 ärenden.

Det är svårt att finna och komma i kontakt med biologisk familj och resultatet beror mycket på vad ursprungslandet erbjuder för stöd. Under det gångna året har MFoF stöttat personer som hittat biologisk familj. I somliga fall har kontakt knutits eller besked lämnats om att familjemedlem inte önskar kontakt eller att en person avlidit. Behovet av stöd kvarstår ofta under en längre period, även i de fall en familj hittats. Då kan det till exempel handla om stöd i kontakten med familjen eller planering av återresa.

De kommunikationsinsatser som myndigheten gjort har resulterat i att information om stödet nu finns hos ett flertal olika aktörer såsom olika kommuner, adoptionsorganisationer, adopterades föreningar, UMO.se, 1177.se med flera.

MFoF:s bedömning är att det stöd som myndigheten förmedlar är relevant och svarar mot delar av efterfrågat stöd från adopterade (se vidare bedömning under *Jämställt stöd och mäns våld mot kvinnor i fokus* på sidan 27). Det finns ytterligare behov av stöd som MFoF ser skulle behöva utredas vidare såsom exempelvis ekonomiskt stöd för återresa samt sökning via DNA.

Intäkter och kostnader 2023

Verksamhetsindelade intäkter och kostnader 2023

Verksamhetsindelade intäkter 2023 (tkr)

Intäkter	Internationella adoptioner	Familjerätt	Föräldra- skapsstöd	Familje- rådgivning	Totalt	2022	2021	2020
Intäkter av anslag: Uo9, 4:1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	17 198	7 099	8 651	1 431	34 379	31 196	32 201	25 500
Intäkter av anslag: Uo9, Anslag 4:7 Bidrag till utveck- ling av socialt arbete - ap. 10 del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	0	0	5 485	0	5 485	0	0	0
Intäkter av anslag: Uo9, Anslag 4:7 Bidrag till utveck- ling av socialt arbete - ap. 11 del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	2 992	0	0	0	2 992	8 800	0	0
Intäkter av avgifter och ersättningar	4	10	5	0	19	15	21	7
Intäkter av bidrag	3	1	7 283	0	7 287	5 784	9 578	6 425
Finansiella intäkter	94	35	100	6	235	52	0	0
Summa intäkter	20 291	7 145	21 524	1 438	50 398	45 848	41 800	31 933

Verksamhetsindelade kostnader 2023 (tkr)

Kostnader	Internationella adoptioner	Familjerätt	Föräldra- skapsstöd	Familje- rådgivning	Totalt	2022	2021	2020
Kostnader för personal	14 122	5 320	15 110	922	35 474	32 562	30 391	21 475
Kostnader för lokaler	577	220	615	37	1 450	1 220	1 183	1 738
Övriga driftskostnader	5 379	1 525	5 572	465	12 942	11 401	9 541	8 271
Finansiella kostnader	14	5	14	1	34	11	7	2
Avskrivningar och nedskrivningar	199	75	212	13	498	654	678	448
Summa kostnader	20 291	7 145	21 524	1 438	50 398	45 848	41 800	31 933

Transfereringar 2023 (tkr)

Transfereringar	Internationella adoptioner	Familjerätt	Föräldra- skapsstöd	Familje- rådgivning	Totalt	2022	2021	2020
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1 298	0	371 303	0	372 602	1 051	1 436	5 252
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	0	0	5 243	0	5 243	0	2 500	0
Lämnade bidrag	-1 298	0	-376 546	0	-377 844	-1 051	-3 936	-5 252
Saldo trans-fereringar	0	0	0	0	0	0	0	0

Myndighetens sammanlagda kostnader 2023 var 50 398 tkr, varav 34 379 tkr (68 %) finansierades av förvaltningsanslaget Uo9, 4:1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

Fördelningen på MFoF:s fyra verksamhetsområden framgår av tabellen på sida 72. Direkta kostnader har förts direkt på respektive verksamhetsområde. Indirekta kostnader har fördelats med en fördelningsnyckel baserad på lönekostnader i respektive verksamhetsområde och fördelades med 40 % på internationella adoptioner, 43 % på föräldraskapsstöd, 15 % på familjerätt och 3 % på familjerådgivning. Kostnaderna redovisas i tusentals kronor (tkr) och till följd av det kan summeringsdifferenser förekomma.

MFoF har många regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet föräldraskapsstöd. 2023 hade myndigheten 9 regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet. 2022 var motsvarande antal 8 och år 2021 hade myndigheten 6 regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet. Dessa uppdrag har tidigare finansierats dels med bidrag, dels med anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete - ap. 11 del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. 2023 finansieras några av dessa uppdrag istället av en ny anslagspost, anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete - ap. 10 del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

Till följd av att myndigheten fått fler uppdrag har samtliga kostnadsposter förutom avskrivningar ökat jämfört med 2022. Anledningen till att kostnaderna för avskrivningar inte har ökat är att MFoF inte anskaffat några nya anläggningstillgångar under 2023.

I övriga driftskostnader ingår avgifter till Statens servicecenter och kostnader för IT-drift hos Försäkringskassan. Dessa kostnader utgör 29 % av myndighetens kostnader för köp av tjänster.

Transfereringar har ökat mycket mellan år 2022 och 2023 då MFoF 2023 haft i uppdrag att fördela statsbidrag inom föräldraskapsstöd till kommuner och regioner (se avsnitt Statsbidrag för föräldraskapsstöd på sida 35). Statsbidragen finansierades av den nya anslagsposten 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete - ap. 10 del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

Total utbetalades 360 statsbidrag till kommuner och 21 statsbidrag till regioner inom de två inriktningarna föräldraskapsstödjande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet och föräldraskapsstödjande insatser i syfte att förebygga kriminalitet bland barn och unga. Styckkostnaden för dessa statsbidrag var 9 tkr. Jämförelsesiffror saknas då 2023 var första året MFoF hade i uppdrag att betala ut dessa statsbidrag.

Liksom tidigare år har myndigheten också fördelat statsbidrag till auktoriserade adoptions-sammanslutningar och riksorganisationer för adopterade. Dessa finansierades, i enlighet med regleringsbrevet, av MFoF:s förvaltningsanslag.

MFoF har även betalat ut statsbidrag till kommuner, vilka finansierades av bidrag, i regeringsuppdraget att fortsätta främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete genom stöd till föräldrar inriktat på familjer i en hederskontext (se avsnitt Våldsförebyggande stöd i en hederskontext på sida 39).

Finansiell redovisning 2023

I kommande avsnitt beskriver MFoF myndighetens finansiella redovisning enligt 2 kap. 4§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Resultaträkning

(tkr)

Resultaträkning	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	42 856	39 996
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	19	15
Intäkter av bidrag	3	7 287	5 784
Finansiella intäkter	4	235	52
Summa		50 398	45 848
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-35 474	-32 562
Kostnader för lokaler	6	-1 450	-1 220
Övriga driftkostnader	7	-12 942	-11 401
Finansiella kostnader	8	-34	-11
Avskrivningar och nedskrivningar		-498	-654
Summa		-50 398	-45 848
Verksamhetsutfall			
		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		372 602	1 051
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		5 243	0
Lämnade bidrag	9	-377 844	-1 051
Saldo		0	0

Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	0	0
Summa		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	177	396
Maskiner, inventarier, installationer med mera	12	420	700
Summa		597	1 096
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	13	362	506
Övriga kortfristiga fordringar	14	0	6
Summa		362	512

Balansräkning (fortsättning)

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	733	880
Summa		733	880
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	1 178	-91
Summa		1 178	-91
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	3 338	5 268
Summa		3 338	5 268
SUMMA TILLGÅNGAR		6 208	7 666

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)

Kapital och skulder	Not	2023-12-31	2022-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	18	0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	68	115
Övriga avsättningar	20	373	305
Summa		440	420
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	21	597	1 096
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	1 476	1 234
Leverantörsskulder		1 028	2 195
Övriga kortfristiga skulder	23	565	519
Summa		3 666	5 043
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	2 024	2 202
Oförbrukade bidrag	25	78	0
Summa		2 102	2 202
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6 208	7 666

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerade anslagsbelopp	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 9 4:1. ap 1 Ramanslag Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	26	-197	35 614	0	35 417	-35 678	-261
Uo 9 4:7. ap 10 Ramanslag Stärkt föräldraskapsstöd	27	0	385 000	0	385 000	-376 788	8 212
Uo 9 4:7. ap 11 Ramanslag Utveckling socialt arbete - del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	28	0	2 700	300	3 000	-2 992	8
Summa		-197	423 314	300	423 417	-415 458	7 959

Finansiella villkor i regleringsbrev för anslagsredovisningen (tkr)

Anslag	Not	Villkor	Finansiellt villkor	Utfall	Kommentar till utfall
Uo 9 4:1. ap 1 Ramanslag Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	26	Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 1 800 tkr fördelas som statsbidrag i enlighet med förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionssammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade	1 800	1 153	Bidrag har betalats ut med: 1 000 tkr till auktoriserade adoptions-sammanslutningar och 153 tkr till riksorganisationer för adopterade
Uo 9 4:7. ap 10 Ramanslag Stärkt föräldraskapsstöd	27	Enligt villkor i regleringsbrevet får 250 tkr användas av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd under 2023 i enlighet med uppdrag i myndighetens regleringsbrev för 2022 om att stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd Uppdrag om handlingsplan för brottsförebyggande föräldraskapsstöd Uppdrag att lämna förslag på och förbereda statsbidragsgivning till kommunerna om ett stärkt föräldraskapsstöd Resterande medel får användas efter beslut av regeringen	250 1 600 250	225 1 598 247	
Uo 9 4:7. ap 11 Ramanslag Utveckling socialt arbete - del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	28	Uppdrag om nationell kontaktpunkt för frågor som rör oegentligheter inom internationella adoptioner Uppdrag om adoptions-specifikt samtalsstöd	500 2 500	492 2 500	

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisnings-sed och förordningen (2000:606) om myndig-heters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlig-het med förordningen (2000:605) om årsredovis-ning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 15 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Upplysningar för jämförelseändamål

Myndigheten för familjerätt och föräldraskaps-stöd har under 2023 fått ett nytt anslag Uo 9 4:7 ap. 10 Stärkt föräldraskapsstöd (ram). Detta anslag redovisas mot ej räntebärande flöde.

Noterna för kostnader i resultaträkningen har ändrats till att visa negativa saldon. I föregående årsredovisning visades beloppen med positiva saldon.

Avgift till Trygghetsstiftelsen redovisas som övriga personalkostnader istället för sociala avgifter i noten för personalkostnader.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egen-utvecklade dataprogram, förvärvade licenser

och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde som överstiger ett halvt prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (helt prisbasbelopp = 52,5 tkr år 2023) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Förvärv av likartade tillgångar som uppgår till ett värde av minst 50 tkr ska redovisas som anläggningstillgångar även om respektive tillgång är av mindre värde. Övriga kriterier för anläggningstillgångar ska dock vara uppfyllda.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

År	Tillgångar
3 år	Datorer och kringutrustning
	Maskiner och tekniska anläggningar
5 år	Inredningsinventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2026-09-30. Kontraktet förlängs automatiskt med 3 år om det inte sägs upp 9 månader innan slutdatum för nuvarande kontrakt. Ett separat kontrakt med samma löptid finns för nytt arkiv.

För hyresgäst Anpassning av arkiv 2022 har beslut fattats om avskrivningstid på 5 år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/ andra styrelseuppdrag	Ersättning i tkr
Per Bergling Generaldirektör. Styrelseledamot i European Union Agency for Fundamental Rights. Medlem i Adoptionskommissionens expertgrupp S2021:08. Uppdrag att biträda Försvarsdepartementet med att lämna förslag på hur en ända-målsenlig och effektiv organisering och styrning av Nationellt cybersäkerhetscenter ska utformas (Fö2023/01606).	1 186
Övriga skattepliktiga förmåner	Förmån i tkr
Bostadsförmån	50
Resor till och från arbetet	4
Kostförmån	1

Rådsledamöter/andra styrelseuppdrag	Ersättning i tkr
Anna Dorrian Werner Påverkansansvarig och barnrättsjurist, Barnens rätt i samhället (BRIS).	3

Rådsledamöter/andra styrelseuppdrag	Ersättning i tkr
Jonas Trolle Chef för Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE). Leder utredningen Dir. 2022:86 gällande förbättrad säkerhet i skolan. Styrelseledamot i Sandtroll AB.	3
Lina Blombergsson Avdelningschef stadsövergripande sociala frågor, Socialförvaltningen, Stockholms stad. Styrelseledamot och vice ordförande i Föreningen Sveriges socialchefer.	1
Henrik Mungenast Enhetschef, Folke Bernadotteakademin.	2
Anna Sarkadi Professor i socialmedicin Uppsala Universitet. Ledamot av Överklagande-nämnden för etikprövning samt styrelseledamot i Sarkadi Medical Group.	1
Marie-Helena Fjällås (MP), Läkare, ledamot av idrotts-nämnden i Stockholm stad.	1
Thomas Söderström (L), Gruppledare för Liberalerna i Luleå.	1
Pia Steensland (ledamot till och med 2023-09-21) (KD), Fil.dr, docent och forskare, Karolinska Institutet.	0

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjuk-frånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en samman-hängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Uppgifter om långtidssjukfrånvaro samt sjukfrånvaro för män och anställda över 50 år lämnas inte eftersom antalet anställda i dessa grupper antingen är under tio personer eller att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Sjukfrånvaro	2023	2022
Totalt	1,84	1,42
Andel 60 dagar eller mer	-	0,00
Kvinnor	2,09	1,33
Män	-	-
Anställda - 29 år	0,00	0,00
Anställda 30 år - 49 år	2,78	1,59
Anställda 50 år -	-	1,15

NOTER

(tkr)

Resultaträkning

Not 1	Intäkter av anslag	2023	2022
	Intäkter av anslag	42 856	39 996
	Varav intäkter av anslag 9 4:1. ap 1	34 379	31 196
	Varav intäkter av anslag 9 4:7. ap 10	5 485	0
	Varav intäkter av anslag 9 4:7. ap 11	2 992	8 800
	Summa	42 856	39 996
	Utgifter i anslagsredovisningen	-415 458	-41 048
	Saldo	-372 602	-1 051
	Anslag Uo 9 4:1. ap 1. Ramanslag. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	1 298	1 051
	Anslag Uo 9 4:7. ap 10. Stärkt föräldraskapsstöd. Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	371 303	0
	Summa	372 602	1 051

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2023	2022
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	9	4
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	11	12
	Summa	19	15

Not 3	Intäkter av bidrag	2023	2022
	Bidrag från statliga myndigheter	7 287	5 784
	Varav från Kammarkollegiet erhållna bidrag: Uppdrag att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa & suicidalprevention	500	1 000
	Uppdrag att fortsätta främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete genom stöd till föräldrar inriktat på familjer i en hederskontext	4 743	2 500
	Uppdrag att främja hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter	500	500
	Uppdrag att se över, inhämta och sammanställa kunskap i stöd och informationsmaterial om hur vuxna kan prata med barn och unga om rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott	0	1 000
	Uppdrag att översätta, anpassa och utvärdera två evidens-baserade våldsförebyggande program 2022-2025	600	750
	Uppdrag att ta fram ett nationellt hälsoprogram för barn och unga	937	0
	Varav övriga bidrag från statliga myndigheter	8	34
	Summa	7 287	5 784

Resultaträkning (fortsättning)

Not 4	Finansiella intäkter	2023	2022
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	235	50
	Övriga finansiella intäkter	0	1
	Summa	235	52
	Ränteintäkterna har ökat jämfört med föregående år på grund av ökad räntesats.		

Not 5	Kostnader för personal	2023	2022
	Lönekostnader (exklusive arbetsgivaravgifter, pensions-premier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-22 324	-20 609
	Varav lönekostnader ej anställd personal	-14	-131
	Sociala avgifter*	-12 395	-11 092
	Övriga kostnader för personal**	-754	-861
	Summa	-35 474	-32 562
	*Sociala avgifterna är högre då kostnaderna för förmånsbestämda pensioner har ökat.		
	**Avgift trygghetsstiftelsen redovisas som övrig kostnad för personal istället för sociala avgifter. Jämförelsesiffror har justerats.		

Not 6	Kostnader för lokaler	2023	2022
	Hyra för kontorslokaler	-1 299	-1 106
	Korttidshyra av lokal	-44	-12
	Övriga lokalkostnader	-108	-101
	Summa	-1 450	-1 220
	Under 2023 har lokalkostnaderna ökat. Dels på grund av behov av kontorsplats i Stockholm under helåret. Samt på grund av hyra av arkiv. Korttidshyra av lokaler har också ökat till följd av ett ökat behov av tillfälliga externa lokaler för interna möten.		

Not 7	Övriga driftkostnader	2023	2022
	Resor, representation, information	-1 866	-1 465
	Konsulttjänster	-7 265	-5 591
	Köp av tjänster	-3 446	-4 069
	Övrigt	-365	-276
	Summa	-12 942	-11 401
	Kostnaderna för resor har ökat både på grund av ökat resande och ökade priser. Kostnaden för konsulttjänster har ökat då myndigheten bemannat vissa funktioner med konsulter. Belopp från föregående år är omräknade då noten har fått en ny uppställning.		

Resultaträkning (fortsättning)

Not 8	Finansiella kostnader	2023	2022
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-32	-8
	Övriga finansiella kostnader	-2	-3
	Summa	-34	-11
Räntekostnaderna har ökat jämfört med föregående år på grund av ökad räntesats.			
Not 9	Lämnade bidrag	2023	2022
	Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-376 546	0
	Varav statsbidrag till kommuner och regioner för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att bidra till en ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd i hela landet	-194 167	0
	Varav statsbidrag till kommuner för föräldraskapsstödjande insatser i syfte att förebygga kriminalitet bland barn och unga	-177 136	0
	Varav statsbidrag til kommuner och regioner för förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck	-5 243	0
	Lämnade bidrag till internationella organisationer	-145	0
	Lämnade bidrag till övriga, med mera	-1 153	-1 051
	Varav statsbidrag till auktoriserade adoptionssammanslutningar och riksorganisationer för adopterade	-1 153	-1 051
	Summa	-377 844	-1 051

Balansräkning

Not 10	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	414	414
	Summa anskaffningsvärde	414	414
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-414	-288
	Årets avskrivningar	0	-127
	Summa ackumulerade avskrivningar	-414	-414
Utgående bokfört värde		0	0
Not 11	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	857	625
	Årets anskaffningar	0	231
	Summa anskaffningsvärde	857	857
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-461	-245
	Årets avskrivningar	-218	-216
Summa ackumulerade avskrivningar		-679	-461
Utgående bokfört värde		177	396
Not 12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	1 811	1 651
	Årets anskaffningar	0	160
	Summa anskaffningsvärde	1 811	1 811
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 111	-800
	Årets avskrivningar	-280	-312
Summa ackumulerade avskrivningar		-1 391	-1 111
Utgående bokfört värde		420	700
Not 13	Fordringar hos andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	351	506
	Kundfordringar hos andra myndigheter	11	0
	Summa	362	506
Not 14	Övriga kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
	Fordringar hos anställda	0	6
	Summa	0	6

Balansräkning (fortsättning)

Not 15	Förutbetalda kostnader	2023-12-31	2022-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	331	312
	Övriga förutbetalda kostnader	402	568
	Summa	733	880
Not 16	Avräkning med statsverket	2023-12-31	2022-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	-238	0
	Redovisat mot anslag	379 780	8 800
	Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde	-378 703	-9 038
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	839	-238
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	197	498
	Redovisat mot anslag	35 678	32 248
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-35 614	-32 548
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	261	197
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	-50	0
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	534	90
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-379 109	-9 178
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	378 703	9 038
	Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto	78	-50
	Summa Avräkning med statsverket	1 178	-91
Not 17	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	3 338	5 268
	Summa	3 338	5 268
	Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto	861	-432
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	1 500	1 000
	Maximalt utnyttjad kredit	0	0
Not 18	Myndighetskaptal	2023-12-31	2022-12-31
	Myndighetskaptal saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		

Balansräkning (fortsättning)

Not 19	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående avsättning	115	8
	Årets pensionskostnad	34	116
	Årets pensionsutbetalningar	-82	-9
	Utgående avsättning	68	115
Not 20	Övriga avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	305	244
	Årets förändring	68	61
	Utgående balans	373	305
Myndigheten planerar inte att nyttja sina lokala omställningsmedel under 2024.			
Not 21	Lån i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	1 096	1 358
	Under året nyupptagna lån	0	392
	Årets amorteringar	-498	-654
	Utgående balans	597	1 096
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	1 500	1 500
Not 22	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
	Utgående mervärdesskatt	27	14
	Arbetsgivaravgifter	610	530
	Leverantörsskulder andra myndigheter	839	690
	Summa	1 476	1 234
Not 23	Övriga kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
	Personalens källskatt	565	519
	Summa	565	519

Balansräkning (fortsättning)

Not 24	Upplupna kostnader	2023-12-31	2022-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 720	1 928
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	12	0
	Övriga upplupna kostnader	292	273
	Upplupna kostnader i transfereringsverksamhet	0	0
	Summa	2 024	2 202
Not 25	Oförbrukade bidrag	2023-12-31	2022-12-31
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	78	0
	Summa	78	0
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	78	0
	Summa	78	0

Anslagsredovisning

Not 26	Uo 9 4:1. ap 1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (ramanslag)
	Enligt regleringsbrevet disponerar Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd en anslagskredit på 1 068 tkr. Under 2023 har myndigheten utnyttjat 261 tkr av krediten. Myndigheten finansierade det ingående underskottet på 197 tkr med årets tilldelade medel.
	Anslaget är räntebärande.
Not 27	Uo 9 4:7. ap 10 Stärkt föräldraskapsstöd (ramanslag)
	Enligt regeringsbeslut S2023/02124 har myndigheten i uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag till kommuner och regioner för förstärkta föräldraskapsstödjande insatser. Total tilldelning är 381 000 tkr under 2023. Av dessa medel är 375 000 tkr avsatt att betalas ut som statsbidrag och 6 000 tkr för att administrera, utbetala och följa upp statsbidragen. Under året har 371 303 tkr utbetalats i statsbidrag och 3 415 tkr har använts för att administrera och utbetala.
	Enligt regleringsbrevet får myndigheten använda 250 tkr i enlighet med uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd, 1 600 tkr i enlighet med uppdrag om handlingsplan för brottsförebyggande föräldraskapsstöd och 250 tkr i enlighet med uppdrag att lämna förslag på och förbereda statsbidragsgivning till kommuner om ett stärkt föräldraskapsstöd.
	Anslaget är icke räntebärande. Anslagskredit saknas.
Not 28	Uo 9 4:7. ap 11. Utveckling socialt arbete - del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (ramanslag)
	Enligt regleringsbrevet får myndigheten använda 500 tkr i enlighet med uppdrag om nationell kontaktpunkt för frågor som rör oegentligheter inom nationella adoptioner och 2 500 tkr i enlighet med uppdrag om adoptionsspecifikt samtalsstöd.
	Anslaget är icke räntebärande. Anslagskredit saknas.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)

Väsentliga uppgifter	2023	2022	2021	2020	2019
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 500	1 500	2 000	2 000	1 300
Utnyttjad	597	1 096	1 358	1 991	1 045
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteutgifter	235	50	0	0	1
Räntekostnader	0	0	0	0	14
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Övriga avgiftsintäkter	19	15	21	7	83
Anslagskredit					
Uo 9 4:1 ap 1					
Beviljad	1 068	976	969	827	742
Utnyttjad	261	197	498	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande Uo 9 4:1 ap 1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	0	0	0	846	500
Anslagssparande Uo 9 4:7 ap 10 Stärkt föräldraskapsstöd	8 212	0	0	0	0
Anslagssparande Uo 9 4:7 ap 11 Bidrag till utveckling av socialt arbete med mera	8	0	0	0	0
Bemyndiganden		Ej tillämpligt			
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	38	33	32	23	16
Medelantalet anställda (st)*	41	35	35	26	18
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 312	1 369	1 285	1 369	1 533
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Skellefteå den 21 februari 2024.

Per Bergling
Generaldirektör

